

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στη Λογιστική και Ελεγκτική

«Φορολογικός ανταγωνισμός στις χώρες της Ασίας»

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΜΕΤΑΞΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ : ΤΣΙΑΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Βόλος, 2021

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγή	2
2. Θεωρητικό Υπόβαθρο	5
2.1 Φορολογικός κώδικας	5
2.2 Φορολογικός Αναγωνισμός.....	6
2.3 Ο Διεθνής Δείκτης Ανταγωνιστικότητας της Φορολογίας	7
2.4 Θέματα φορολογικής πολιτικής.....	9
3. Ο Φορολογικός ανταγωνισμός στις χώρες τις Ασίας	15
3.1 Ομοιομορφίες φορολογικών συστημάτων των χωρών της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας	15
3.2 Ο Δείκτης Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας στις χώρες της Νοτίου και ανατολικής Ασίας	17
3.3 Φορολογικά συστήματα και πολιτικές στις χώρες της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας.....	21
4. Θέματα φορολογικής πολιτικής εντός των συμπλεγμάτων της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας	25
4.1 Έρευνες.....	25
4.2 Ιαπωνία και Νότια Κορέα.....	28
4.2 Μαλαισία και Ταϊλάνδη	34
4.3 Κίνα και Ινδία.....	38
5. Μεθοδολογία	42
5.1 Πάνελ Δεδομένα.....	43
Βασικό υπόδειγμα.....	44
Μέθοδος Ελάχιστων Τετραγώνων (OLS).....	44
Το μοντέλο.....	45
Βασική εξίσωση και περιγραφή των μεταβλητών	46
6. Αποτελέσματα	47
6.1 Περιγραφική Ανάλυση	47
6.2 Συσχέτιση	54
6.3 Οικονομικά Μοντέλα	58
7. Συμπεράσματα	61
Παραπομπές.....	64

1. Εισαγωγή

Μία από τις πλέον ανερχόμενες οικονομίες στον κόσμο, είναι αυτή της Νότιας και Ανατολικής Ασίας. Σε σύγκριση με άλλους τομείς της παγκόσμιας οικονομίας, η περίπτωση της Νότιας και Ανατολικής Ασίας είναι κάπως ιδιαίτερη. Οι συμμετέχουσες χώρες, ωστόσο, είναι σχεδόν ομοιογενείς, όπως στη Νότια Αμερική ή, σε μικρότερο βαθμό, στην Ανατολική Ευρώπη. Υπάρχει έλλειψη υπερεθνικής αρχής ικανής να παρέχει συντονιστικές πολιτικές για μεμονωμένες χώρες και να εναρμονίσει τους θεσμούς τους. Αυτό το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό είναι γεμάτο συνέπειες για τα περισσότερα ζητήματα φορολογικής πολιτικής (Adikari 2002).

Η συνολική δημοσιονομική πίεση των χωρών της Νότιας και Ανατολικής Ασίας φαίνεται κάπως χαμηλή σε σύγκριση με εκείνη των χωρών με παρόμοιο κατά κεφαλήν εισόδημα, που σχετίζεται με άλλες περιοχές του οικονομικού κόσμου. Οι κύριοι παράγοντες μπορούν ουσιαστικά να βρεθούν, πρώτον, στην απουσία των κοινωνικών εισφορών και, δεύτερον, σε ένα ακόμη διαδεδομένο πρώιμο στάδιο του προσωπικού φόρου εισοδήματος.

Σύμφωνα με μια κοινή εμπειρία αναπτυσσόμενων και μεταβατικών χωρών, οι έμμεσοι φόροι υπερσχύουν των άμεσων. Οι εξαιρέσεις είναι, φυσικά, η Ιαπωνία και, πιο απροσδόκητα, η Μαλαισία. Τα έσοδα του φόρου εταιρειών παραμένουν συνήθως υψηλότερα από τον φόρο εισοδήματος προσωπικού, παρά την πλημμύρα κινήτρων που επιτρέπονται για τις εταιρείες. Ένας ακόμη φόρος που είναι καλά εδραιωμένος στην Κίνα, την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα, είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) ο οποίος υπερισχύει των ειδικών φόρων κατανάλωσης, και που μόλις εισήχθηκε Ινδία τον Απρίλιο του 2005. Οι τελωνειακοί δασμοί, εξ ολοκλήρου στις εισαγωγές, εξακολουθούν να ισχύουν στην Ινδία, την Κίνα και την Ταϊλάνδη (Pwc 2019). Μια σχετική συνέπεια αυτής της επικρατούσας φορολογικής διάρθρωσης είναι η συγκεκριμένη κατάταξη των έμμεσων φορολογικών συντελεστών.

Οι ασιατικές χώρες γενικότερα έχουν αναδειχτεί πολύ τον τελευταίο καιρό και το φορολογικό σύστημα της εκάστοτε χώρας είναι πολύ σημαντικό αφού δείχνει πολλά για τον τρόπο με τον οποίο διοικείται στο κομμάτι της οικονομίας στην χώρα αυτή. Επιπρόσθετα είναι πολύ σημαντικό να τονιστεί ότι το συγκεκριμένο θέμα είναι αρκετά πρωτότυπο και ο φορολογικός ανταγωνισμός που υπάρχει ανάμεσα σε χώρες της Ασίας είναι ένα φαινόμενο το οποίο υπάρχει εδώ και αρκετά χρόνια και πρέπει να

ερευνηθεί σε βάθος. Η μεθοδολογία της έρευνας αφορούσε κατά βάση το μικροοικονομικό περιβάλλον και την σταθερότητα του και η μελέτη χρησιμοποίησε χώρες της Ασίας και πιο συγκεκριμένα την Ιαπωνία, την Κίνα, την Ινδία, το Χονγκ Κονγκ, τις Μαλβίδες και τη Συρία. Για να μπορέσει να υπάρξει κατάλληλη εκτίμηση του υποδείγματος χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση των πάνελ, δεδομένων τα οποία έχουν τη δυνατότητα να δίνουν δύο διαστάσεις την χρονολογική και την διαστρωματική όπου η μονάδα της διαστρωματικής διάστασης είναι η κάθε χώρα και η χρονολογική διάσταση περιλαμβάνει τις χρονιές από το 2008 έως το 2018.

Στο κεφάλαιο του θεωρητικού υπόβαθρου αναφέρεται τι είναι ο φορολογικός κώδικας και πόσο σημαντικός είναι για την οικονομική ζωή της εκάστοτε χώρας. Στη συνέχεια γίνεται λόγος για το φορολογικό ανταγωνισμό γενικότερα σε διάφορες χώρες ενώ ταυτόχρονα αναφέρεται και ο διεθνής δείκτης ανταγωνιστικότητας της φορολογίας ο οποίος είναι ένας τυπικός δείκτης μέτρησης και προϋποθέτει να διατηρείται η υπόθεση της εξάρτησης της συνολικής φορολογικής πίεσης από το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα. Στην συνέχεια αυτό το κεφάλαιο γίνεται ανάλυση για τα θέματα φορολογικής πολιτικής τα οποία είναι πάρα πολύ σημαντικά και στη συνέχεια αναφέρεται ο φορολογικός ανταγωνισμός συγκεκριμένα στις χώρες της Ασίας.

Γίνεται λόγος για την ομοιομορφία των φορολογικών συστημάτων που έχουν οι χώρες της νότιας και ανατολικής Ασίας με διάφορους πίνακες οι οποίοι παρατίθεται στο κεφάλαιο αυτό κάνοντας τα δεδομένα πιο συγκεκριμένα και κατανοητά από τον αναγνώστη. Στη συνέχεια του κεφαλαίου αναλύεται ο δείκτης φορολογικής ανταγωνιστικότητας όσον αφορά τις χώρες της νοτίου και ανατολικής Ασίας. Με βάση τον δείκτη αυτό η Ινδία και η Κίνα ως αναπτυσσόμενες χώρες δεν είναι λίγο κάτω από ορισμένες χώρες χαμηλής φορολογικής πίεσης της λατινικής Αμερικής ή της κεντρικής Ασίας. Στο ίδιο κεφάλαιο αναφέρονται τα φορολογικά συστήματα και οι πολιτικές στις χώρες της νοτίου και ανατολικής Ασίας.

Στο τέταρτο και επόμενο κεφάλαιο αναφέρονται τα θέματα φορολογικής πολιτικής εντός των συμπλεγμάτων της νοτίου και ανατολικής Ασίας. Στην αρχή του κεφαλαίου αναφέρονται κάποιες έρευνες οι οποίες σχετίζονται με την έρευνα την οποία κάναμε εμείς στην συγκεκριμένη διπλωματική και οι οποίες θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην καλύτερη ερμηνεία διαφόρων δεδομένων. Στη συνέχεια επανέρχομαστε στο θέμα του τέταρτου κεφαλαίου όσον αφορά την φορολογική πολιτική και αναφερόμαστε στην Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα, στην Μαλαισία και

την Ταϊλάνδη αλλά και στο τρίτο ζευγάρι του συγκεκριμένου κεφαλαίου όπου είναι η Κίνα και η Ινδία.

Στο πέμπτο κεφάλαιο ξεκινάει μεθοδολογία και εξετάζονται διάφορα δεδομένα για την έρευνα. Αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίον θα αναδειχθούν τα δεδομένα που συλλέχθηκαν αλλά και διάφορες άλλες παράμετροι οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη. Γίνεται ανάλυση του τρόπου με τον οποίον θα γίνει έρευνα, το μοντέλο, η βασική εξίσωση και περιγραφή μεταβλητών και ούτω καθεξής. Στο έκτο κεφάλαιο αναφέρονται τα αποτελέσματα πρώτα με την περιγραφική ανάλυση και στη συνέχεια με την συσχέτιση ενώ τέλος αναφέρονται και τα οικονομικά μοντέλα. Τέλος στην εργασία αναφέρονται τα συμπεράσματα τα οποία αφορούν την συγκεκριμένη έρευνα ενώ ταυτόχρονα υπάρχει και μία μικρή σύγκριση με άλλες έρευνες.

2. Θεωρητικό Υπόβαθρο

2.1 Φορολογικός κώδικας

Η δομή του φορολογικού κώδικα μιας χώρας είναι σημαντικός καθοριστικός παράγοντας της οικονομικής της απόδοσης. Μέσω ενός καλά δομημένου φορολογικού κώδικα είναι εύκολο να συμμορφώνονται οι φορολογούμενοι και μπορούν να προωθήσουν την οικονομική ανάπτυξη, αυξάνοντας παράλληλα επαρκώς τα έσοδα για τις προτεραιότητες μιας κυβέρνησης. Αντίθετα, τα κακώς δομημένα φορολογικά συστήματα μπορεί να είναι δαπανηρά, να στρεβλώνουν τη λήψη αποφάσεων στην οικονομία και να βλάπτουν τις εγχώριες οικονομίες.

Πολλές χώρες το έχουν αναγνωρίσει και έχουν μεταρρυθμίσει τους φορολογικούς τους κώδικες. Τις τελευταίες δεκαετίες τα εταιρικά και ατομικά έσοδα μειώθηκαν σημαντικά σε ολόκληρο τον ΟΟΣΑ. Τώρα, τα περισσότερα έθνη συγκεντρώνουν ένα σημαντικό ποσό εσόδων από φόρους ευρείας βάσης, όπως ο φόρος μισθοδοσίας και ο φόρος προσηθήμενης αξίας (ΦΠΑ) (ASEAN, 2019)

Οι πρόσφατες αλλαγές στη φορολογική πολιτική μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, δεν έχουν όλες οδηγήσει στη βελτίωση της δομής των φορολογικών συστημάτων. Μερικές από τις αλλαγές έχουν αρνητικό αντίκτυπο. Αν και ορισμένες χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Βέλγιο έχουν μειώσει τον εταιρικό φόρο εισοδήματος κατά αρκετές ποσοστιαίες μονάδες, άλλες χώρες όπως η Κορέα και η Πορτογαλία, τον αύξησαν. Όσον αφορά την εταιρική φορολογική βάση, έχουν πραγματοποιηθεί βελτιώσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες, το Ηνωμένο Βασίλειο και τον Καναδά, ενώ οι φορολογικές βάσεις έγιναν λιγότερο ανταγωνιστικές στη Χιλή και την Κορέα. Αρκετές χώρες της ΕΕ έχουν υιοθετήσει πρόσφατα διεθνείς φορολογικούς κανονισμούς, όπως τους κανόνες της ελεγχόμενης αλλοδαπής εταιρείας που μπορεί να έχουν αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις. Επιπλέον, ενώ πολλές χώρες έχουν αφαιρέσει από το φορολογικό τους κώδικα τους φόρους πλούτου, τις τελευταίες δεκαετίες, το Βέλγιο ενέκρινε πρόσφατα έναν νέο φόρο επί του καθαρού πλούτου.

Ορισμένες χώρες υιοθετούν με συνέπεια πολιτικές που επιδεινώνουν τη δομή του φορολογικού τους συστήματος σε σχέση με άλλες χώρες του ΟΟΣΑ. Τις τελευταίες δεκαετίες, η Γαλλία έχει εισαγάγει αρκετές μεταρρυθμίσεις που έχουν αυξήσει σημαντικά τους οριακούς φορολογικούς συντελεστές στην εργασία, τις

καταθέσεις και τις επενδύσεις. Για παράδειγμα, η Γαλλία εισήγαγε πρόσφατα έναν φόρο εισοδήματος εταιρειών, ο οποίος προσχώρησε σε άλλους στρεβλωτικούς φόρους, όπως ο φόρος χρηματοοικονομικών συναλλαγών, ένας φόρος επί του καθαρού πλούτου σε ακίνητα (Rajaraman, 2019)

Μετά τη φορολογική μεταρρύθμιση στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Γαλλία έχει τώρα τους υψηλότερους φόρους επί των εταιρικών εισοδημάτων με ποσοστό περίπου 34%. Αν και ο νόμιμος συντελεστής της κεντρικής κυβέρνησης έχει προγραμματιστεί να μειωθεί τα επόμενα χρόνια, είναι απαραίτητες πολλές ακόμη αλλαγές προκειμένου η Γαλλία να έχει έναν ανταγωνιστικό φορολογικό κώδικα (Mitra 2002).

2.2 Φορολογικός Αναγωνισμός

Ο όρος «φορολογικός ανταγωνισμός» μπορεί να προκαλέσει εικόνες ενός κράτους που βρίσκεται σε διαγωνισμό με ένα άλλο για ένα έργο κατασκευής υψηλών μεριδίων, με πολιτικούς που εξυπηρετούν ζουμερά πακέτα φορολογικών διακοπών, έργα υποδομής, κανονιστικές ελαφρύνσεις και άμεσες επιδοτήσεις για να προσελκύσουν μια εταιρεία και προωθήσουν την «οικονομική ανάπτυξη», «τις θέσεις εργασίας» ή άλλων δήθεν επιθυμητών οικονομικών αποτελεσμάτων. Ωστόσο, γεγονότα αυτού του είδους, μερικές φορές πλούσια σε πολιτικό δράμα, δεν είναι η μόνη μορφή φορολογικού ανταγωνισμού, όπως ακριβώς οι ιστορίες των αγορών, των εξαγορών και των αγώνων στην αίθουσα συνεδριάσεων που γεμίζουν τις επιχειρηματικές σελίδες και είναι μόνο ένα μέρος της διαδικασίας του εμπορικού ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

Ο τέλειος ανταγωνισμός, σε ένα πλαίσιο αγοράς, περιορίζει τη δύναμη των μεμονωμένων παραγωγών να επηρεάζουν τις τιμές της αγοράς, δημιουργεί ισχυρά κίνητρα για τον έλεγχο του κόστους και την ανταπόκριση στις κυμαινόμενες συνθήκες της αγοράς, περιορίζει τα κέρδη μόνο στα καθαρά ενοίκια που προκύπτουν από την ιδιοκτησία μοναδικών και μη αναπαραγώγιμων περιουσιακών στοιχείων και παράγει αποτελεσματικές κατανομές πόρων σε μια κατά τα άλλα ανόθευτη οικονομία. Αυτός ο τύπος ανταγωνισμού στην αγορά διαφέρει σημαντικά από την ανταγωνιστική συμπεριφορά που μερικές φορές χαρακτηρίζει πολύ πιο συγκεντρωμένες βιομηχανίες που ασχολούνται με την εξαφάνιση, ή την εξαγόραση,

έναν ή περισσότερων ανταγωνιστών και έτσι ασφαλίζουν την επικράτηση τους στην αγορά(Keen, 2003).

Ο τέλειος ανταγωνισμός σε εγχειρίδια ασχολείται με την μάλλον συνηθισμένη επιχείρηση παροχής τακτικών προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών σε πολλούς μικρούς πελάτες που, αν και ανίκανοι να υπαγορεύσουν όρους σε κανέναν προμηθευτή, μπορούν πάντα να στραφούν σε πολλούς ανταγωνιστικούς προμηθευτές. Παρομοίως, ο φορολογικός ανταγωνισμός συμβαίνει, στην πιο αγνή και πιθανώς πιο σημαντική μορφή του, στις καθημερινές αποφάσεις πολλών και συνήθως μικρών επιχειρήσεων, εργαζομένων, καταναλωτών και κυβερνήσεων. Ο φορολογικός ανταγωνισμός, όπως ο ανταγωνισμός της αγοράς, μπορεί ασφαλώς να διερευνηθεί σε περιπτώσεις «ατελούς ανταγωνισμού», όπου οι κυβερνήσεις, οι πράκτορες της αγοράς (όπως οι εταιρείες) ή και οι δύο, είναι μικρές και μεγάλες.

Η ανάλυση των στρατηγικών αλληλεπιδράσεων μεταξύ μικρών αριθμών μεγάλων παραγόντων (δηλαδή μικρών αριθμών κυβερνήσεων, μικρών αριθμών επιχειρήσεων ή μικρού αριθμού και των δύο) αποτελεί έναν πλούσιο και ενδιαφέρον κλάδο της βιβλιογραφίας για τον φορολογικό ανταγωνισμό, αλλά η περίπτωση του τέλειου ανταγωνισμού είναι πάντα ένα χρήσιμο και ακόμη και ουσιαστικό σημείο αναφοράς. (Keenetal., 2004).

2.3 Ο Διεθνής Δείκτης Ανταγωνιστικότητας της Φορολογίας

Σύμφωνα με μια τυπική βιβλιογραφία (Musgrave 1969, Burgess&Stern 1993, Tanzi 1994), ένας τυπικός δείκτης μέτρησης προϋποθέτει ότι διατηρείται η υπόθεση της εξάρτησης της συνολικής φορολογικής πίεσης (TFP) από το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα (RPCI), το μερίδιο γεωργίας (συνήθως χωρίς φόρο ή φορολογείται ελαφρώς) επί του ΑΕΠ (AGR), το άνοιγμα της οικονομίας και ο λόγος χρέους/ΑΕΠ (DEBT), ως μέτρο ώθησης στους φόρους προς εκπλήρωση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών της χώρας. Όπως έχει βρεθεί όμως, οι δείκτες αυτοί δεν δίνουν πάντα ορθά αποτελέσματα. Η ποικιλία των προσεγγίσεων για τη φορολογία μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ δημιουργεί την ανάγκη για έναν τρόπο αξιολόγησης αυτών των συστημάτων μεταξύ τους. Για το σκοπό αυτό, έχει καθιερωθεί ο Διεθνής Δείκτης Ανταγωνιστικότητας της Φορολογίας προκειμένου να

συγκρίνονται μεταξύ τους οι τρόποι με τους οποίους οι χώρες διαμορφώνουν τα φορολογικά τους συστήματα.

Ο Διεθνής Δείκτης Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας (ITCI) επιδιώκει να μετρήσει τον βαθμό στον οποίο το φορολογικό σύστημα μιας χώρας ακολουθεί δύο σημαντικές πτυχές της φορολογικής πολιτικής: την ανταγωνιστικότητα και την ουδετερότητα. Ένας ανταγωνιστικός φορολογικός κώδικας είναι αυτός που διατηρεί τους οριακούς φορολογικούς συντελεστές χαμηλούς. Στον σημερινό παγκοσμιοποιημένο κόσμο, το κεφάλαιο είναι εξαιρετικά φορητό. Οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν να επενδύσουν σε οποιονδήποτε αριθμό χωρών σε όλο τον κόσμο για να βρουν το υψηλότερο ποσοστό απόδοσης. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις θα αναζητήσουν χώρες με χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές στις επενδύσεις για να μεγιστοποιήσουν το ποσοστό απόδοσης μετά τον φόρο. Εάν ο φορολογικός συντελεστής μιας χώρας είναι πολύ υψηλός, θα οδηγήσει τις επενδύσεις αλλού, οδηγώντας σε βραδύτερη οικονομική ανάπτυξη. Επιπλέον, οι υψηλοί οριακοί φορολογικοί συντελεστές μπορούν να οδηγήσουν σε φοροαποφυγή (Auerbach 2001).

Σύμφωνα με έρευνα του ΟΟΣΑ, οι φόροι εταιρειών είναι οι πιο επιβλαβείς για την οικονομική ανάπτυξη, με τους φόρους εισοδήματος και τους φόρους κατανάλωσης να είναι λιγότερο επιβλαβείς. Οι φόροι επί των ακινήτων έχουν τη μικρότερη επίδραση στην ανάπτυξη. Ξεχωριστά, ένας ουδέτερος φορολογικός κώδικας είναι απλά ένας που επιδιώκει να αυξήσει τα περισσότερα έσοδα με τις λιγότερες οικονομικές στρεβλώσεις. Αυτό σημαίνει ότι δεν ευνοεί την κατανάλωση ή σε σχέση με την εξοικονόμηση, όπως συμβαίνει με τους φόρους επενδύσεων και τους φόρους περιουσίας. Αυτό σημαίνει επίσης λίγες ή καθόλου στοχευμένες φορολογικές ελαφρύνσεις για συγκεκριμένες δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις ή ιδιώτες. Ένας φορολογικός κώδικας που είναι ανταγωνιστικός και ουδέτερος προωθεί τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και τις επενδύσεις, ενώ παράλληλα αυξάνει επαρκώς τα έσοδα για τις κυβερνητικές προτεραιότητες (Bongmin Y., 2001).

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που δεν σχετίζονται με τους φόρους που επηρεάζουν την οικονομική απόδοση μιας χώρας. Ωστόσο, οι φόροι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην υγεία της οικονομίας μιας χώρας. Για να μετρήσει εάν το φορολογικό σύστημα μιας χώρας είναι ουδέτερο και ανταγωνιστικό, το ITCI εξετάζει περισσότερες από 40 μεταβλητές φορολογικής πολιτικής. Αυτές οι μεταβλητές μετρούν όχι μόνο το επίπεδο των φόρων, αλλά και τον τρόπο δομής τους. Ο δείκτης

εξετάζει τους εταιρικούς φόρους μιας χώρας, τονατομικό φόροεισοδήματος, τους φόρους κατανάλωσης και ακίνητης περιουσίας, καθώς και τη μεταχείριση των κερδών που αποκτώνται στο εξωτερικό. Το ITCI παρέχει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση του τρόπου σύγκρισης των φορολογικών κωδικών των ανεπτυγμένων χωρών, εξηγεί γιατί ορισμένοι φορολογικοί κώδικες ξεχωρίζουν ως καλά ή κακά μοντέλα για μεταρρύθμιση και παρέχει σημαντικές πληροφορίες για το πώς να οργανωθεί η φορολογική πολιτική.

Λόγω ορισμένων περιορισμών δεδομένων, οι πρόσφατες φορολογικές αλλαγές σε ορισμένες χώρες ενδέχεται να μην αντικατοπτρίζονται στη φετινή έκδοση του Διεθνούς Δείκτη Ανταγωνιστικότητας Φόρου. Ένα αναπόφευκτο συμπέρασμα προκύπτει ότι η χαμηλή φορολογική επιβάρυνση της εργασίας (ή της ήπιας συνάφειας των κοινωνικών εισφορών) βελτιώνει την αποτελεσματικότητα, ενισχύοντας τόσο την προσφορά όσο και τη ζήτηση της εργασίας. Ωστόσο, η μεγάλη επιβάρυνση για την κατανάλωση μειώνει τα ίδια κεφάλαια, καθώς οι φόροι μετακυλίνουν στις τιμές και οδηγούν σε οπισθοδρομική. Όσον αφορά την ευημερία (δηλ. Πλεόνασμα καταναλωτή) αυξάνεται το υπερβολικό βάρος (Stiglitz, 2000).

2.4 Θέματα φορολογικής πολιτικής

Η ενδοπεριφερειακή οικονομική ολοκλήρωση δημιουργεί σοβαρές προκλήσεις για τη φορολογική διάρθρωση στην ασιατική περιοχή. Καθώς οι εμπορικοί φραγμοί μειώνονται και η κινητικότητα των κεφαλαίων αυξάνεται, οι προκλήσεις για τις χώρες της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας γίνονται ιδιαίτερα έντονες, λόγω των σχετικά χαμηλών δυνατοτήτων τους για τη φορολογική διοίκηση και την υψηλή εξάρτησή τους από τους φόρους εξωτερικού εμπορίου (Atkinsonetal., 1980). Οι τρεις παρακάτω τομείς φορολογικής πολιτικής φαίνονται πιο προβληματικοί:

1. Η οικοδόμηση συμφωνιών μεταξύ χωρών για τη μείωση των εμπορικών δασμών.
2. Οι συνέπειες των εσόδων από την εμπορική μεταρρύθμιση λόγω της μείωσης των φόρων στο εξωτερικό εμπόριο και
3. Ο αυξανόμενος φορολογικός ανταγωνισμός για τις άμεσες ξένες επενδύσεις.

Συνήθως η διαφορά (Heady 2002) ανάμεσαστις ανεπτυγμένες χώρες, τις αναπτυσσόμενες χώρες και τις αναδυόμενες αγορές, είναι να εξακολουθούν να βασίζονται σε τελωνειακούς δασμούς και λιγότερο σε εσωτερικές πηγές. Η διαφορά

στα πρότυπα εσόδων εξηγείται κυρίως από την άποψη της διοικητικής ευκολίας, διότι για μια αναπτυσσόμενη χώρα είναι σχετικά εύκολο να παρατηρηθούν και να εκτιμηθούν τα αγαθά καθώς διασχίζουν τα διεθνή σύνορα. Για διαφορετικούς λόγους, οι εμπορικοί φόροι επί των εισαγωγών έχουν συχνά καθιερωθεί για την προστασία της εγχώριας παραγωγής και οι εξαγωγές αντικατοπτρίζουν εν μέρει την εξαγωγή πρωτογενών προϊόντων για τα οποία η χώρα έχει κάποια μονοπωλιακή ισχύ (Fox&McIntyre, 2003). Η τυπική οικονομική θεωρία υποδηλώνει ότι οι φόροι στο διεθνές εμπόριο έχουν σημαντική στρεβλωτική επίδραση και ότι τα κέρδη απόδοσης που απορρέουν από τη μείωσή τους υπερτερούν κατά πολύ της απώλειας τέτοιων εσόδων. Ως γενική αρχή, είναι γνωστό πως είναι ιδανικό για μια μικρή ανοιχτή οικονομία να συγκεντρώσει τα έσοδά της, θέτοντας όλα τα τιμολόγια στο μηδέν και βασίζοντας εξ ολοκλήρου στους φόρους κατανάλωσης βάσει προορισμού (Dixit, 1985).

Οι Keen και Ligthart (2002) δείχνουν επίσημα ότι κάθε μείωση δασμών που αυξάνει την αποδοτικότητα της παραγωγής, σε συνδυασμό με μια μεταρρύθμιση του φόρου κατανάλωσης που αφήνει τις τιμές καταναλωτή αμετάβλητες, αυξάνει τόσο την ευημερία όσο και τα δημόσια έσοδα. Αυτό έχει μια λογική για αυτές τις στρατηγικές (που συχνά συνιστώνται από την Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ) διαδοχικών δασμολογικών μεταρρυθμίσεων με ενίσχυση της φορολογίας της εγχώριας κατανάλωσης, συχνά με τη μορφή φόρου προστιθέμενης αξίας.

Η μείωση των φόρων στο εμπόριο εισαγωγών συχνά αντιμετωπίζει σοβαρή πολιτική αντιπολίτευση, λόγω της πίεσης των εγχώριων παραγωγών. Επιπλέον, ένας από τους σημαντικότερους περιορισμούς στην εμπορική μεταρρύθμιση σε τέτοιες χώρες είναι η σύγκρουση μεταξύ των δασμολογικών μεταρρυθμίσεων και των στόχων μακρο σταθεροποίησης (Mitra, 1992). Οι ανησυχίες για τις απώλειες εσόδων ενδέχεται να επιδεινωθούν από τις βραχυπρόθεσμες πιέσεις δαπανών που μπορεί να προκύψουν, λόγω της αύξησης των κοινωνικών δαπανών για εκτοπισμένους εργαζόμενους (για παράδειγμα, ΔΝΤ 2005). Μια ανασκόπηση των στατιστικών εσόδων επιβεβαιώνει ότι η μείωση των δασμολογικών εσόδων στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις αναδυόμενες αγορές σε όλο τον κόσμο βρίσκεται σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με τον Zee (2004) τα δασμολογικά έσοδα σε χώρες εκτός ΟΟΣΑ αντιπροσώπευαν το 22% των συνολικών φορολογικών εσόδων το πρώτο εξάμηνο της δεκαετίας του 2000 και το 17,4% το δεύτερο εξάμηνο. Η σύγκριση με τα στοιχεία των χωρών του ΟΟΣΑ (1,9% και 1,4% αντίστοιχα) δείχνει ότι η διαδικασία θα

συνεχιστεί στο μέλλον. Οι προκλήσεις ποικίλλουν ανάλογα με τον βαθμό οικονομικής ανάπτυξης.

Για ορισμένες χώρες, ο αρνητικός αντίκτυπος των μειώσεων των δασμών μπορεί να αντιμετωπιστεί βραχυπρόθεσμα με τη μείωση των υφιστάμενων εξαιρέσεων, με την άρση των εξαιρετικά περιοριστικών μη δασμολογικών φραγμών και με βάση την αναμενόμενη αύξηση του όγκου των εισαγωγών. Μακροπρόθεσμα όμως, θα απαιτήσει την εφαρμογή αντισταθμιστικών εσόδων, όπως (Tanzi και Zee 2000): την διεύρυνση των φορολογικών βάσεων, την αναθεώρηση των υφιστάμενων απαλλαγών και προτιμησιακών καθεστώτων στον τομέα της έμμεσης φορολογίας (φόροι κύκλου εργασιών, ΦΠΑ, εισαγωγές, δασμοί) προκειμένου να εξακριβωθεί η αιτιολόγηση και η αποτελεσματικότητά τους, καθώς και να αντισταθμιστεί η μείωση των δασμών στις εισαγωγές με ειδικούς φόρους κατανάλωσης με αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης και αύξηση των συντελεστών των γενικών φόρων κατανάλωσης (ΦΠΑ, φόροι πωλήσεων, φόροι κύκλου εργασιών) (Sah, 1983).

Γενικότερα, όπως σημειώνεται από τον Zee (2004), αυτή η διαδικασία θα ωθήσει τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις αναδυόμενες αγορές, να μεταρρυθμίσουν ριζικά και να εκσυγχρονίσουν τα φορολογικά τους συστήματα λόγω της αναγκαιότητας παρά της επιλογής. Ως γενική αρχή, οι προσπάθειες μεταρρύθμισης της δομής της προστασίας των εμπορικών φόρων δεν μπορούν να αγνοήσουν τον ρόλο της εγχώριας έμμεσης φορολογικής δομής, δεδομένου ότι η τελευταία μπορεί - και σε πολλές χώρες - να επηρεάσει την προστασία (Mitra 1992).

Σε πολλές περιπτώσεις, η Παγκόσμια Τράπεζα (Rajaram 1992) αναφέρθηκε στην ανάγκη «εναρμόνισης» της εγχώριας φορολογικής μεταχείρισης των εισαγωγών και της εγχώριας παραγωγής, δεδομένου ότι μια ασύμμετρη μεταχείριση των εγχώριων και των εισαγόμενων αγαθών στο πλαίσιο του εγχώριου συστήματος έμμεσων φόρων συνεπάγεται ότι οι εγχώριοι έμμεσοι φόροι μπορεί να προστεθούν στην προστατευτική επίδραση των εμπορικών φόρων.

Ένα κεντρικό ζήτημα στο σχεδιασμό της φορολογικής πολιτικής είναι εάν - όπως συνιστά η Παγκόσμια Τράπεζα - αυτές οι χώρες θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να απομακρυνθούν από τέτοιους φόρους που βασίζονται κυρίως στο εμπόριο και τους υφιστάμενους φόρους βασικών προϊόντων, προς ευρύτερους φόρους κατανάλωσης. Υπάρχουν εννοιολογικά πλεονεκτήματα κατά τη χρήση των εγχώριων φόρων κατανάλωσης - κυρίως των γενικών φόρων επί των πωλήσεων όπως ο ΦΠΑ, αλλά και

οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης σε συγκεκριμένα αγαθά - για την αντιστάθμιση τυχόν απώλειας εσόδων από τη μείωση των δασμών (ΔΝΤ, 2005).

Μια στρατηγική για την αντιστοίχιση της μείωσης του δασμολογικού συντελεστή για ορισμένο αγαθό τελικής κατανάλωσης με αύξηση του αντίστοιχου εγχώριου φόρου στην κατανάλωση για το ίδιο αγαθό θα αφήσει, για μια μικρή ανοιχτή οικονομία, την τιμή που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές αμετάβλητη. Ωστόσο, τα συνολικά φορολογικά έσοδα της κυβέρνησης θα αυξηθούν, δεδομένου ότι αυτά τα έσοδα συλλέγονται τώρα για όλη την κατανάλωση, τόσο στην εγχώρια παραγωγή όσο και στα εισαγόμενα αγαθά (Baunsgaard&Keen, 2005). Υπάρχουν επίσης πρακτικά πλεονεκτήματα σε αυτήν τη στρατηγική, όπως οι εμπορικοί φόροι. Ένα σημαντικό μέρος των εσόδων από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και του ΦΠΑ εισπράττονται στα σύνορα (πολλές αναπτυσσόμενες χώρες εισπράττουν περισσότερα από τα μισά έσοδα από τον ΦΠΑ από εισαγωγές) χρησιμοποιώντας τον ίδιο διοικητικό οργανισμό (Bird, 2005).

Συμπερασματικά οι συνέπειες των εσόδων από τη μεταρρύθμιση του εμπορίου και τη μείωση των δασμών αποτελούν σοβαρές προκλήσεις. Σε μια πρόσφατη εργασία που βασίστηκε σε μια ομάδα 125 χωρών άνω των 20 ετών, οι Baunsgaard και Keen (2005) διαπίστωσαν ότι οι χώρες χαμηλού εισοδήματος είναι συνήθως σε θέση να ανακτήσουν μόνο ένα μικρό ποσοστό των χαμένων εσόδων από τον φόρο του εμπορίου, ακόμη και μακροπρόθεσμα. Η παρουσία ΦΠΑ δεν φαίνεται από μόνη της να ενισχύει την ικανότητα ανάκτησης εσόδων. Οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στη μετάβαση από τους εμπορικούς φόρους στους εγχώριους φόρους κατανάλωσης, δεδομένου ότι τα προϊόντα με ειδικούς φόρους κατανάλωσης αποτελούν συχνά μεγάλο μέρος της βάσης των εισαγωγών.

Στις χώρες με υψηλή ανάκαμψη, σημειώθηκε επίσης ενίσχυση των εσόδων από τον φόρο εισοδήματος, γεγονός που δηλώνει ότι το βάρος της προσαρμογής δεν επωμίστηκε μόνο με τη μετάβαση στους φόρους κατανάλωσης. Τα επιχειρήματα υπέρ της χρήσης του ΦΠΑ και όχι των εμπορικών και άλλων φόρων επί των εμπορευμάτων είναι γνωστά (Heady, 2002). Επειδή η φορολογική βάση είναι πολύ μεγαλύτερη, (περιλαμβάνει επίσης υπηρεσίες), οι φορολογικοί συντελεστές μπορεί να είναι χαμηλότεροι και, κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα παραμόρφωσης να είναι χαμηλότερα.

Τέλος, ο μηχανισμός αυτο-επιβολής σημαίνει ότι η συμμόρφωση είναι γενικά υψηλότερη. Υπάρχει, ωστόσο, ένα σημαντικό διαρθρωτικό χαρακτηριστικό μιας αναπτυσσόμενης χώρας που ενεργεί κατά της επιθυμίας του ΦΠΑ: η ύπαρξη ενός μεγάλου άτυπου τομέα που διαφεύγει του ΦΠΑ. Ενώ μια ακτινωτή (γενική) ομοιόμορφη μείωση των εμπορικών φόρων μειώνει τις στρεβλώσεις στην παραγωγή, μια ακτινωτή αύξηση του ΦΠΑ με ουδέτερο εισόδημα αυξάνει τις διατομεακές στρεβλώσεις μεταξύ τυπικών και άτυπων τομέων. Ως αποτέλεσμα, μια τέτοια μεταρρύθμιση μπορεί να μειώσει την ευημερία (Emran και Stiglitz, 2005). Επίσης ο Hines (2004) καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αύξηση των φόρων κατανάλωσης ενισχύει σίγουρα την επέκταση της κρυμμένης οικονομίας. Κατά μέσο όρο, ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ είναι χαμηλότερος στις ασιατικές χώρες από ό, τι αλλού (ITD, 2005).

Οι ασιατικές χώρες είχαν μικτή επιτυχία με τα συστήματα ΦΠΑ (Adhikari, 2002). Σε ορισμένες περιπτώσεις η εφαρμογή του ΦΠΑ οδήγησε σε αύξηση των εσόδων έμμεσων φόρων σε σύγκριση με τους προηγούμενους φόρους κύκλου εργασιών. Σε άλλες περιπτώσεις η επιτυχία του νέου φόρου ήταν χαμηλότερη. Γενικά, οι ασιατικές χώρες - όπως άλλες μεταβατικές ή αναπτυσσόμενες χώρες - αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη διαχείριση του ΦΠΑ λόγω της πολυπλοκότητάς του. Από τη μία πλευρά, η υιοθέτηση του ΦΠΑ θεωρείται συχνά ως ευκαιρία για τον συνολικό εκσυγχρονισμό της φορολογικής διοίκησης και από την άλλη πλευρά, η διαχείριση του ΦΠΑ είναι πιο δύσκολη σε αυτές τις χώρες όπου οι υπόγειες ή σκιώδεις οικονομίες είναι σημαντικά μεγαλύτερες σε σύγκριση με τις ανεπτυγμένες χώρες (Bird, 2005).

Ο κίνδυνος είναι ότι η αύξηση του φόρου μπορεί να προωθήσει την επέκταση της υπόγειας οικονομίας, ειδικά όταν η ένταση εργασίας της παραγωγής στον άτυπο τομέα είναι μεγαλύτερη από ό, τι στον επίσημο τομέα (Hines, 2004). Η απόδοση του ΦΠΑ σε αυτές τις χώρες είναι ακόμη πολύ χαμηλότερη από τις δυνατότητές της, κυρίως ως συνέπεια των υφιστάμενων εξαιρέσεων και του μεγάλου άτυπου τομέα. Τα συστήματα ΦΠΑ περιορίζονται συχνά σε μικρό αριθμό οικονομικών τομέων ή αγαθών και υπηρεσιών. Οι απαλλαγές και η προτιμησιακή φορολογική μεταχείριση θα πρέπει να ελαχιστοποιούνται καθώς δημιουργούν στρεβλώσεις και δυσκολίες στη διαχείριση και τη συμμόρφωση του φόρου.

Ένας επιπλέον τομέας φορολογικής πολιτικής, όπου η αυξανόμενη οικονομική ολοκλήρωση και οι κινήσεις κεφαλαίων μεταξύ των ασιατικών χωρών

θέτει σχετικές προκλήσεις για τις υφιστάμενες εθνικές φορολογικές δομές, βρίσκεται στον τομέα του φορολογικού ανταγωνισμού. Καθώς τα μη φορολογικά εμπόδια μειώνονται, οι επενδυτικές αποφάσεις και ο τόπος επένδυσης γίνονται πιο ευαίσθητες από τη φορολογία. Εντός των περιοχών ελευθέρων συναλλαγών, οι εταιρείες μπορούν να προμηθεύουν διαφορετικές εθνικές αγορές από μία μόνο τοποθεσία. Το σχετικό ζήτημα εδώ είναι ο πειρασμός για τέτοιες χώρες να διευρύνουν το πεδίο των φορολογικών κινήτρων για προσέλκυση και ανταγωνισμό για άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) (WhalleyJ., 2003).

Το κύριο επιχείρημα αυτών των εθνικών πολιτικών είναι ότι οι ΑΞΕ μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας της εγχώριας οικονομίας, αλλά η αποτελεσματικότητα των φορολογικών κινήτρων είναι εξαιρετικά αμφισβητήσιμη. Επιπλέον, όπως σημείωσαν οι Tanzi και Zee (2000), ένα φορολογικό σύστημα που είναι γεμάτο με τέτοια κίνητρα θα παρέχει αναπόφευκτα εύφορες βάσεις για δραστηριότητες ενοικίασης. Πρόσφατα στοιχεία του ΟΟΣΑ υποδηλώνουν ότι τα φορολογικά κίνητρα μπορούν να έχουν επιπτώσεις στην τοποθεσία της επένδυσης, ιδίως μεταξύ τοποθεσιών που είναι παρόμοιες από άλλες απόψεις. Ωστόσο, αναγνωρίζεται επίσης ότι οι γειτονικές χώρες εντός μιας περιοχής θα μπορούσαν να ανταγωνιστούν μεταξύ τους προσφέροντας φορολογικά κίνητρα με τρόπο που να παρέχει οφέλη στον επενδυτή χωρίς να αυξάνει το συνολικό ποσό των ΑΞΕ που διατίθενται στην περιοχή.

3. Ο Φορολογικός ανταγωνισμός στις χώρες τις Ασίας

3.1 Ομοιομορφίες φορολογικών συστημάτων των χωρών της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, το επιλεγμένο δείγμα των χωρών της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας φαίνεται να αποτελείται από χώρες με μεγάλη ποικιλομορφία σχετικά με τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά τους. Η Κίνα και η Ινδία κατοικούνται από περισσότερα από ένα δισεκατομμύριο άτομα. Η Μαλαισία, η Νότια Κορέα και η Ταϊλάνδη αντίθετα, έχουν πληθυσμό κάτω από 50 εκατομμύρια και επομένως, ο λόγος πληθυσμού στην περιοχή φαίνεται αρκετά άνισος. Η Κίνα και η Ιαπωνία έχουν τις ρίζες τους σε μακροχρόνιες ενιαίες αυτοκρατορίες, αν και έφτασαν στη σημερινή τους κατάσταση με πολύ διαφορετικούς τρόπους. Η Ινδία ήταν βρετανική κυριαρχία μέχρι το 1947. Η Νότια Κορέα κυριαρχούσε από την Ιαπωνία από το 1919 έως το 1945. Εκείνη την εποχή ιδρύθηκε μια ανεξάρτητη Δημοκρατία σε ολόκληρη τη χερσόνησο της Κορέας (SteeveS., 1976).

Ωστόσο, η Ν. Κορέα εμφανίστηκε ως ξεχωριστό και δυτικά προσκείμενο κράτος μόλις το 1953 μετά τον πόλεμο με την κομμουνιστική Βόρεια περιοχή. Η Ταϊλάνδη είναι ένα ανεξάρτητο βασίλειο από το 1932. Η Μαλαισία έπαψε να αποτελεί μέρος της Βρετανικής Αυτοκρατορίας το 1957. Οι φυλές, οι θρησκείες, οι γλώσσες, οι κοινωνικές ικανότητες και οι θεσμοί είναι αρκετά διαφορετικοί. Παρά τις σημαντικές αυτές διαφορές, αυτές οι χώρες μοιράστηκαν έναν κοινό τρόπο ταχείας ανάπτυξης που ήταν αρκετά βιώσιμος όσον αφορά τις πληθωριστικές πιέσεις και (με τις εξαιρέσεις της Ιαπωνίας και της Μαλαισίας) του προϋπολογισμού (Adhikari, 2002). Το ρεκόρ απασχόλησης είναι κοντά σε αυτό των άλλων χωρών όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 Οι τρέχουσες τάσεις στη βιομηχανική παραγωγή, ο πληθωρισμός και οι πραγματικές ισοτιμίες είναι σε γενικές γραμμές παρόμοιες. Το εξελισσόμενο οικονομικό περιβάλλον δημιούργησε αναπόφευκτα τεράστιες αλλαγές στις δομές παραγωγής και τις κοινωνικές ικανότητες.

	<i>China</i>	<i>India</i>	<i>Japan</i>	<i>Malaysia</i>	<i>S. Korea</i>	<i>Thailand</i>
Area 000 sqkm	9,572	3,287	372	329	99	513
Population million	1,284	1,058	127.6	25	48	60
Pop./area sqkm	134	322	342	76	481	125
GDP US\$ Billion	1372.0	556.2	4190.7	101.0	515.3	130.7
Per-capita GDP US\$	1062	520	32859	4042	10641	2037
Per-capita GDP US\$ PPP corrected	5000	2900	28000	9000	17700	7400
Yearly rate of growth %	9.1	5.6	2.0	4.2	2.5	5.0
Yearly rate of inflation %	1.2	4.0	-0.3	1.7	3.3	1.4
Central Government deficit/GDP %	-2.7	-6.2	-9.2	-5.2	2.8	0.8
Unemployment %	4.3	4.3	5.3	3.8	3.4	2.0
Index of human poverty %	14.2	33.1	11.1	10.9	11.0	12.9
Ranking of human development	94	127	9	59	28	76

Πίνακας 1: Χαρακτηριστικά επιλεγμένων χωρών όσων αφορά τα γεωγραφικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά τους. (SteeveS., 1976).

Μια διαδικασία όπως αυτή ενίσχυσε τόσο την οικονομική όσο και τη χρηματοοικονομική ολοκλήρωση ολόκληρης της περιοχής και δημιούργησε ισχυρές επιδράσεις ντόμινο σε κυκλικές κινήσεις. Οι εσωτερικές εμπορικές ανταλλαγές των συνολικών μεριδίων των εξαγωγών φτάνουν από 33% (Κίνα προς την Ιαπωνία και άλλες ασιατικές χώρες) έως και περισσότερο από 47% (Ιαπωνία προς την Κίνα και άλλες ασιατικές χώρες). Όλη η περιοχή μοιράζεται μια κοινή οικονομική θέση έναντι των παγκόσμιων συναλλαγματικών ισοτιμιών, ειδικά σε σχέση με το δολάριο των ΗΠΑ. Οι επανεκτιμήσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών, όπως ζητήθηκαν από την ΕΕ, τις ΗΠΑ και άλλες εμπορικές και ανταγωνιστικές χώρες, θα είχαν το διπλό

αποτέλεσμα της απώλειας της ανταγωνιστικότητας αλλά και της αύξησης του εσωτερικού οικονομικού πλούτου και το αντίστροφο. Ορισμένες χώρες βρίσκονται ακόμη στα πρώτα στάδια ανάπτυξης με πολύ χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα, όχι πάνω από 520 δολάρια ΗΠΑ ετησίως στην Ινδία (Asher&Geij, 1999).

Κάποια άλλα είναι πολύ ώριμα και πλούσια. Στην Ιαπωνία, το κατά κεφαλήν εισόδημα φτάνει τα 33.000 δολάρια ΗΠΑ ετησίως. Οι άλλες χώρες παραμένουν σχετικά ισότιμες μεταξύ τους μεταξύ των δύο φτωχών και των δύο πλουσίων. Πολλοί δείκτες επιβεβαιώνουν αυτήν την κατάταξη: το κατά κεφαλήν εισόδημα, ο δείκτης της ανθρώπινης φτώχειας όπως και ο βαθμός της ανθρώπινης ανάπτυξης. Συνοψίζοντας, η τελική εικόνα δείχνει μια δομή συστάδων. Δύο ταχέως αναπτυσσόμενες χώρες (Κίνα και Ινδία), δύο χώρες μετάβασης (Μαλαισία και Ταϊλάνδη) και τέλος, δύο περισσότερο ή λιγότερο ώριμες βιομηχανικές χώρες (Ιαπωνία και Νότια Κορέα).

Σε σύγκριση με άλλους τομείς της παγκόσμιας οικονομίας, η περίπτωση της Νότιας και Ανατολικής Ασίας είναι επομένως κάπως ιδιαίτερη. Η περιοχή είναι ιδιαίτερα ενοποιημένη, από οικονομική άποψη, όπως συμβαίνει, για παράδειγμα, στη Βόρεια Αμερική ή στη Δυτική Ευρώπη. Ωστόσο, οι συμμετέχουσες χώρες δεν είναι απολύτως ομοιογενείς, όπως στη Νότια Αμερική ή, σε μικρότερο βαθμό, στην Ανατολική Ευρώπη. Δεν υπάρχει καμία υπερεθνική αρχή που να συντονίζει τις πολιτικές των μεμονωμένων χωρών και να εναρμονίζει τους θεσμούς τους. Στη συνέχεια, βλέπουμε τη συνάφεια με θέματα φορολογικής πολιτικής των θεμάτων.

3.2 Ο Δείκτης Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας στις χώρες της Νοτίου και ανατολικής Ασίας

Με βάση τον Διεθνή Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας, η Ινδία και την Κίνα, ως αναπτυσσόμενες χώρες, μένουν λίγο κάτω από ορισμένες χώρες χαμηλής φορολογικής πίεσης της Λατινικής Αμερικής ή της Κεντρικής Ασίας. Ωστόσο, απέχουν πολύ από τις χώρες της ΚΑΚ(Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών) ή της Ανατολικής Ευρώπης. Το ίδιο μπορεί να ειπωθεί για τις δύο χώρες μετάβασης, τη Μαλαισία και την Ταϊλάνδη. Εξετάζοντας τώρα το ζεύγος των βιομηχανικών χωρών, ενδέχεται να παρατηρήσουμε ότι η δημοσιονομική πίεση της Νοτίου Κορέας παραμένει κάτω από τον αντίστοιχο αριθμό των χωρών της Δυτικής

Ευρώπης κατά μέσο όρο περίπου 8% του ΑΕΠ. Η Ιαπωνία είναι πολύ κάτω από τα πρότυπα της Δυτικής Ευρώπης, ενώ είναι πολύ κοντά στις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι κύριοι επεξηγητικοί παράγοντες της χαμηλής δημοσιονομικής πίεσης των χωρών της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας μπορούν ουσιαστικά να βρεθούν, πρώτον στην απουσία, ή στο πολύ μικρό επίπεδο, των κοινωνικών εισφορών και, δεύτερον, σε ένα ακόμη διαδεδομένο πρώιμο στάδιο του προσωπικού φόρου εισοδήματος.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 έως μια δεκαετία μετά, μπορεί να παρατηρηθεί σημαντική αύξηση της συνολικής δημοσιονομικής πίεσης μόνο για την Κίνα και τη Νότια Κορέα. Οι υπόλοιπες χώρες παρέμειναν στην ίδια θέση, επίσης ως συνέπεια των πολιτικών που υιοθετήθηκαν για την ανάκαμψη της οικονομικής ανάπτυξης μετά τις επιβραδύνσεις 1997-98 (Μαλαισία και Ταϊλάνδη) ή για να ξεπεραστεί η μακροχρόνια στασιμότητα μετά την οικονομική κατάρρευση (Ιαπωνία). Επιπλέον, καθώς το κατά κεφαλήν εισόδημα διπλασιάζεται ή αυξάνεται (από την Ινδία στην Κίνα, την Ταϊλάνδη, τη Μαλαισία, τη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία), η αύξηση της φορολογικής πίεσης είναι πολύ πιο ομαλή (HornetFM, 2001).

Η μη περιορισμένη (log) προδιαγραφή δείχνει ότι παρόλο που η συνολική συνδιακύμανση και οι υπόλοιποι συντελεστές αποδίδουν καλά, το χρέος DEBT είναι αρκετά σημαντικό. Με την πτώση του δείκτη DEBT, τα αποτελέσματα για τις υπόλοιπες μεταβλητές και η συνολική στατιστική απόδοση ολόκληρης της εκτιμώμενης εξίσωσης δεν αλλάζουν καθόλου. Το ποσοστό της γεωργίας επί του ΑΕΠ είναι ωστόσο το αντίθετο από αυτό που αναμενόταν. Αυτό το δυσάρεστο αποτέλεσμα μπορεί να εξηγηθεί ως συνέπεια της μείωσης και/ή της σταθερής δημοσιονομικής πίεσης, όταν το μερίδιο της γεωργίας μειώνεται. Τέλος, περιορίζοντας το μοντέλο σε RPCI (πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα) και OPE (άνοιγμα της οικονομίας) ως επεξηγηματικές μεταβλητές, το τελευταίο εξακολουθεί να αποδίδει καλά, όπως και η συνολική εξίσωση.

Ωστόσο, δύο παρατηρήσεις αξίζουν περισσότερη προσοχή. Πρώτον, ο αριθμός περίπου 0,3 της ελαστικότητας της TFP (συνολική φορολογική πίεση) προς το RPCI δεν είναι πολύ υψηλή και φαίνεται να καθορίζεται περισσότερο από τις διασταυρούμενες χώρες από ό, τι από τα μερίδια χρονολογικών σειρών του πάνελ. Δεύτερον, ο OPE δεν φαίνεται, όπως υποστηρίχθηκε, να αντιπροσωπεύει τη φορολογική λαβή για τους τελωνειακούς δασμούς αλλά αντίθετα την «ποιότητα» της οικονομικής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με μια κοινή έρευνα ανάπτυξης (Burgess and Stern, 1993) των χωρών μετάβασης (Bernardi, 2005), υπερισχύουν οι έμμεσοι φόροι (Πίνακας 2) έναντι των άμεσων και στο δείγμα των χωρών της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας. Η εξαίρεση είναι, φυσικά, η Ιαπωνία (αλλά όχι η Νότια Κορέα) και πιο αναπάντεχα ηΜαλαισία, όπου κυριαρχούν οι άμεσοι φόροι, όπως συμβαίνει συχνότερα στις βιομηχανικές χώρες (Tanzi, 1999).

Direct taxes, of which:	3.0	2.4	14.6	9.8	6.2	5.6	4.2	3.2	9.0	11.8	7.3	5.5
personal income	0.0	1.1	8.1	n.a.	3.5	1.8	1.0	1.4	5.5	2.9	3.7	1.9
corporation income	2.7	1.2	6.5	n.a.	2.7	2.9	2.9	1.8	3.5	7.3	3.6	2.9
Indirect Taxes, of which	8.5	12.3	4.0	9.8	9.2	11.2	11.3	10.7	5.2	5.0	10.9	10.5
VAT-General consumption	2.6	-	1.3	n.a.	3.9	3.9	5.9	-	2.4	2.7	4.9	3.0
specific excises & sales taxes	2.6	8.8	2.2	n.a.	5.1	3.9	0.9	8.8	2.1	1.2	5.2	4.4
custom duties	0.8	3.3	-	-	-	3.0	2.3	1.8	-	1.0	-	1.8
Other taxes	0.9	0.6	2.7	0.7	2.7	-	1.3	0.7	2.8	1.1	4.2	-
Total taxes revenue	12.4	15.3	21.3	20.3	18.1	16.8	16.8	14.6	17.0	17.9	22.4	16.0
Social contributions	-	-	8.7	-	1.0	0.2	-	-	10.3	-	5.0	0.6
employers	-	-	4.5	-	0.7	0.1	-	-	5.1	-	2.8	0.3
employees	-	-	3.3	-	0.3	0.1	-	-	4.1	-	2.2	0.3
self-employed	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.2	-	-	-
Total fiscal revenue	12.4	15.3	30.0	20.3	19.1	17.2	16.8	14.6	27.3	17.9	27.4	16.6
Administrative levels												
Central Government	3.2	7.4	13.1	n.a.	13.5	15.9	10.1	6.3	10.1	n.a.	16.4	13.9
Local Government	9.2	7.9	7.8	n.a.	2.6	1.1	6.7	8.3	6.9	n.a.	5.5	2.1

Social Security	-	-	9.1	-	3.0	0.2	-	-	10.3	-	5.5	0.6
------------------------	---	---	-----	---	-----	-----	---	---	------	---	-----	-----

Πίνακας 2: Άμεσοι και έμμεσοι φόροι (Tanzi, 1999).

Τα εταιρικά φορολογικά έσοδα παραμένουν συνήθως υψηλότερα από τον προσωπικό φόρο εισοδήματος, παρά την πλημμύρα κινήτρων που δίνονται στις εταιρείες, ειδικά για την προσέλκυση ΑΞΕ. Σε αυτό το θέμα πρέπει να υπογραμμίσουμε τα αποτελέσματα για τις ασιατικές χώρες (εκτός της Ιαπωνίας και της Νότιας Κορέας) οι οποίες είναι απαλλαγμένες από την επιτήρηση του ΟΟΣΑ και από επιβλαβείς φορολογικούς ανταγωνισμούς. Ως συνέπεια, αυτές οι χώρες είναι ιδιαίτερα ελκυστικές για τις ΑΞΕ. Η Κίνα είναι μια ακραία περίπτωση. Ένα ειδικό και απομονωμένο καθεστώς φορολογικών εταιρειών καθιερώνεται μόνο για ξένες εταιρείες προσφέροντας μια γενναιόδωρη φοροαπαλλαγή κάτι που όμως δεν ισχύει για τις εγχώριες εταιρίες. Ο έλεγχος των τιμών μεταφοράς τόσο για εσωτερικές όσο και για διεθνείς συναλλαγές, ωστόσο, γίνεται όλο και περισσότερο μόνο από τις εθνικές φορολογικές αρχές (Tanzi, 1992).

Ο άλλος μεγάλος προσωπικός φόρος, δηλαδή το φορολογικό σύστημα με τοκοφόρα μέτρα, αντίθετα, βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο σχεδόν παντού, αλλά στην Ιαπωνία δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Μια σχετική συνέπεια αυτής της επικρατούσας φορολογικής διάρθρωσης είναι η κατάταξη των έμμεσων φορολογικών συντελεστών (Πίνακας 3), ο οποίος φαίνεται αρκετά διαφορετικός από αυτόν που χαρακτηρίζει τις βιομηχανικές χώρες, ιδίως τη Δυτική Ευρώπη (Bernardi, 2004). Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ενώ στην Ιαπωνία και στη Νότια Κορέα το εισόδημα εργασίας φορολογείται περισσότερο από το κεφάλαιο και την κατανάλωση, όπως σχεδόν σε όλες τις βιομηχανικές χώρες, το αντίθετο συμβαίνει στη Μαλαισία και την Ταϊλάνδη. Στο παρόν, η φορολογία κατανάλωσης είναι δύο έως τρεις φορές υψηλότερη της φορολογίας εισοδήματος.

	<i>China</i>	<i>India</i>	<i>Japan</i>	<i>Malaysia</i>	<i>S. Korea</i>	<i>Thailand</i>
Labor income	n.a.	n.a.	28.3	6.3	27.3	6.2
Consumption	n.a.	n.a.	6.0	11.1	13.8	16.6
Capital	n.a.	n.a.	n.a.	24.1	n.a.	7.1

Πίνακας 3: Επικρατούσα φορολογική διάρθρωση (Bernardi, 2004).

3.3 Φορολογικά συστήματα και πολιτικές στις χώρες της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας

Η προηγούμενη συζήτηση καθιστά σαφές ότι οποιαδήποτε περαιτέρω μοιόμορφη ανάλυση των ζητημάτων φορολογικής πολιτικής των χωρών της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας θα ήταν αρκετά μάταιη. Είναι πολύ καλύτερο να εξεταστούν ξεχωριστά τα ζητήματα των φορολογικών πολιτικών που ανακύπτουν σε ολόκληρη την περιοχή και εκείνα που είναι πιο συγκεκριμένα για κάθε ομάδα χωρών. Αλλά οι συστάδες των χωρών που ανακαλύθηκαν σχετικά με τα οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά (Ινδία και Κίνα, Μαλαισία και Ταϊλάνδη, Ιαπωνία και Ν. Κορέα) αντιστοιχούν επίσης στις συστάδες των φορολογικών συστημάτων; Η απάντηση φαίνεται να είναι καταφατική, αν και με ορισμένες εξαιρέσεις (Sawhney A., et al., 2008).

i. Συνολική δημοσιονομική πίεση: Η Κίνα και η Ινδία μοιράζονται τα χαμηλότερα ποσοστά στο σύνολο των επιλεγμένων χωρών, αν και η Κίνα είναι πολύ κοντά στην Ταϊλάνδη. Η Νότια Κορέα και η Ιαπωνία έχουν παρόμοια αξία, περίπου δέκα βαθμούς σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες. Η Μαλαισία και η Ταϊλάνδη δεν διαφέρουν περισσότερο.

ii. Ευρείς φόροι: Η Κίνα και η Ινδία έχουν τη χαμηλότερη και παρόμοια αναλογία μεταξύ άμεσων και έμμεσων φόρων. Οι κοινωνικές εισφορές απουσιάζουν πλήρως. Η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα έχουν παρόμοιο ποσοστό για τους άμεσους φόρους. Η Ιαπωνία παραμένει σε υψηλότερη θέση για τις κοινωνικές εισφορές ενώ η Νότια Κορέα (όπου οι κοινωνικές εισφορές υπάρχουν και αυξάνονται ούτως ή άλλως) για τους έμμεσους φόρους. Επίσης στη Μαλαισία και στην Ταϊλάνδη υπάρχει μια αντίθετη αναλογία μεταξύ άμεσων και έμμεσων φόρων η οποία εξαρτάται από τη φορολογική λαβή που ανοίγει στη Μαλαισία τα κέρδη των εταιρειών πετρελαίου. Οι κοινωνικές εισφορές δεν υπάρχουν στη Μαλαισία, αλλά στην Ταϊλάνδη είναι πολύ ελαφριές.

iii. Ενιαίοι φόροι: Στην Κίνα και στην Ινδία ο φόρος εταιρειών παραμένει υψηλότερος από τον προσωπικό φόρο εισοδήματος. Σε μικρότερο βαθμό, αυτό ισχύει και για τη Μαλαισία και την Ταϊλάνδη, αλλά όχι για τη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία. Στην Κίνα, ο ΦΠΑ υπερισχύει στους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι

οποίοι στην Ινδία συνήθως επέτρεπαν την αφαίρεση των φόρων που καταβλήθηκαν για τα ενδιάμεσα και τα κεφαλαιουχικά αγαθά που αγοράστηκαν. Αυτό το χαρακτηριστικό κοινοποιείται επίσης από τη Νότια Κορέα, την Ιαπωνία και τη Μαλαισία, ενώ ένα διαφορετικό μοτίβο παρατηρείται μόνο στην Ταϊλάνδη. Οι τελωνειακοί δασμοί που φτάνουν σε υψηλότερο επίπεδο στην Ινδία και στην Κίνα, είναι χαμηλότεροι στη Μαλαισία και στην Ταϊλάνδη και απουσιάζουν εντελώς στη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία (SawhneyA., etal., 2008).

Σε όλο τον κόσμο σημειώθηκε σημαντική ανάπτυξη στις κοινές αγορές, στις τελωνειακές ενώσεις και στις ζώνες ελεύθερων συναλλαγών. Επίσης, στην περιοχή της Ασίας υπάρχουν δύο ομάδες χωρών όπου η οικονομική συνεργασία και ολοκλήρωση έχει ενισχυθεί τα τελευταία χρόνια. Το πρώτο μπλοκ εκπροσωπείται από την Ένωση Εθνών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN) που πρόσφατα εφάρμοσε την περιοχή ελεύθερων συναλλαγών AFTA, σημειώνοντας σημαντική πρόοδο στην ελευθέρωση του εμπορίου και των επενδύσεων με τη μείωση των δασμών στο ενδοπεριφερειακό εμπόριο. Η ASEAN αναπτύσσει ενισχυμένη συνεργασία με άλλες χώρες της περιοχής, συγκεκριμένα με την Κίνα, τη Νότια Κορέα και την Ιαπωνία (τη λεγόμενη «συνεργασία ASEAN και Τρεις») (Cordenillo, 2005). Η πρόθεση είναι να δημιουργηθεί μια μεγαλύτερη ζώνη ελεύθερων συναλλαγών στην Ανατολική Ασία (EAFTA).

Μεταξύ της Κίνας και των χωρών της νοτιοανατολικής Ασίας, πρόσφατα επιτεύχθηκε μια νέα συμφωνία ελεύθερου εμπορίου. Αυτό είναι πιθανό να ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ χωρών και να βελτιώσει την οικονομική αποδοτικότητα στην περιοχή (Cordenillo, 2005). Η συμφωνία που τέθηκε πρόσφατα σε εφαρμογή δημιουργεί τη μεγαλύτερη ζώνη ελεύθερων συναλλαγών (ACFTA). Οι δασμοί για σχεδόν όλες τις συναλλαγές αγαθών μεταξύ ASEAN-Κίνας θα εξαλειφθούν σταδιακά. Η νέα ζώνη ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της ASEAN-Κίνας προκάλεσε ντόμινο, με την Ιαπωνία, τη Νότια Κορέα ακόμη και την Ινδία να κινηθούν γρηγορότερα για να υπογράψουν παρόμοιες συμφωνίες με τις νοτιοανατολικές χώρες (Cordenillo, 2005).

Προς το παρόν, ένα δεύτερο μπλοκ εκπροσωπείται από τη ζώνη ελευθέρων συναλλαγών της Νότιας Ασίας (SAFTA), η οποία αποτελείται από την Ινδία και άλλες έξι χώρες, όπου πρόκειται να εξαλειφθούν οι δασμοί στο εσωτερικό εμπόριο (Choon, 2002). Η SAFTA αποφασίστηκε μεταξύ των επτά χωρών της Νότιας Ασίας που αποτελούν τον Σύνδεσμο Περιφερειακής Συνεργασίας της Νότιας Ασίας

(SAARC). Η SAFTA τέθηκε σε ισχύ το 2006, μειώνοντας τους δασμούς για το ενδοπεριφερειακό εμπόριο και αντικαθιστώντας την προηγούμενη συμφωνία προτιμησιακού εμπορίου της Νότιας Ασίας (SAPTA).

Η νέα ζώνη ελεύθερων συναλλαγών προβλέπει την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών στην περιοχή μέσω της κατάργησης των δασμών, άλλων δασμών που περιλαμβάνουν συννοριακές χρεώσεις και τέλη και μη δασμολογικούς περιορισμούς στην κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Από τη μία πλευρά, αυτές οι νέες ζώνες ελεύθερου εμπορίου παράγουν οικονομικά οφέλη για τις χώρες που εμπλέκονται, όσον αφορά το αυξημένο διμερές εμπόριο, τη μεγαλύτερη οικονομική αποδοτικότητα και την αύξηση των διμερών ΑΞΕ. Από την άλλη πλευρά, η πρόοδος στις οικονομικές ενοποιήσεις δημιουργεί νέες προκλήσεις: εντατικοποιημένο ανταγωνισμό στις εγχώριες αγορές, απώλεια δασμολογικών εσόδων και πιθανότητα προσωρινής ανεργίας.

Στις επιλεγμένες χώρες της Νότιας και Ανατολικής Ασίας, εξαιρουμένης της Ιαπωνίας και της Νότιας Κορέας (όπου όπως και στις άλλες χώρες του ΟΟΣΑ οι εμπορικοί φόροι είναι τόσο μικροί που οι στατιστικές εσόδων του ΟΟΣΑ δεν τους υπολογίζουν στη μέση δημοσιονομική πίεση), ο ρόλος των εμπορικών φόρων είναι σχεδόν σταθερός, αντιπροσωπεύοντας περίπου το 2% του ΑΕΠ κατά μέσο όρο και για το 10%-14% των συνολικών φορολογικών εσόδων σε χώρες όπως η Κίνα και η Ταϊλάνδη. Στις μεταβατικές οικονομίες της Νοτιοανατολικής Ασίας (Καμπότζη, Λάος, Μιανμάρ και Βιετνάμ) κυριαρχεί ο ρόλος των έμμεσων φόρων και ιδιαίτερα των εμπορικών φόρων. Οι τελωνειακοί δασμοί των τελευταίων ετών αντιπροσώπευαν ποσοστά μεταξύ 11% και 35% των συνολικών φορολογικών εσόδων. Υπολογίστηκε ότι η συμμετοχή στη νέα ζώνη ελεύθερων συναλλαγών θα προκαλέσει απώλειες εσόδων 14%-60% των συνολικών τελωνειακών εσόδων (Tongzon et al. 2004).

Σχεδόν όλες οι χώρες της Νότιας και Ανατολικής Ασίας έχουν κάνει, και εξακολουθούν να κάνουν, εκτεταμένη χρήση φορολογικών κινήτρων (αλλά και μη φορολογικών) για την προώθηση των εγχώριων επενδύσεων και ιδίως για την προσέλκυση ΑΞΕ, σε μορφές όπως φορολογικές διακοπές, επιταχυνόμενη απόσβεση ή πιστώσεις φόρου επενδύσεων (Easson και Zolt 2003). Όπως ανέφεραν οι Asher και Rajan (1999) υπάρχουν ενδείξεις φορολογικού ανταγωνισμού μεταξύ ορισμένων ασιατικών χωρών για ΑΞΕ από χώρες της ΕΕ, ΗΠΑ και Ιαπωνία. Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι ορισμένες χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας έχουν μιμηθεί ή

ανταποκριθεί στα φορολογικά κίνητρα που παρέχει η ηγετική χώρα στην περιοχή, δηλαδή η Σιγκαπούρη.

Η ύπαρξη παρόμοιων χαρακτηριστικών στον φορολογικό ανταγωνισμό μεταξύ γειτονικών μεταβατικών ή αναπτυσσόμενων χωρών είναι σύνηθες φαινόμενο. Για παράδειγμα, μπορούν να βρεθούν μεταξύ ορισμένων νέων κρατών μελών της ΕΕ, με την Πολωνία και την Τσεχική Δημοκρατία να ανταποκρίνονται στα επενδυτικά κίνητρα που παρέχει η Ουγγαρία (Gandullia, 2005).

Η κρίση της Ανατολικής Ασίας του 1997 άσκησε επιπλέον πιέσεις σε αυτές τις χώρες προκειμένου να προσελκύσουν ξένες επενδύσεις (Adhikari, 2002). Πρόσφατα, η Ταϊλάνδη επέκτεινε το πεδίο των φορολογικών(και μη φορολογικών) κινήτρων για τις ΑΞΕ και η Ινδονησία επανάφερε τα κίνητρα φόρου εισοδήματος αφού τα κατάργησε στη φορολογική μεταρρύθμιση του 1983. Προς το παρόν, οι διεθνείς συμφωνίες μεταξύ ασιατικών και δυτικών χωρών είναι απίθανο να επιτύχουν σε αυτόν τον τομέα. Ενώ υπάρχει τάση για διαφάνεια στις φορολογικές δομές, οι προτιμησιακές μεταχειρίσεις στις ασιατικές χώρες συχνά διαπραγματεύονται κατά περίπτωση και οι συμφωνίες δεν δημοσιοποιούνται.

Ως εκ τούτου, η επιβολή οποιουδήποτε τύπου διεθνούς κανόνα καθίσταται πολύ δύσκολη (Asher και Rajan 1999). Ωστόσο, τα επόμενα χρόνια, η χρήση φορολογικών κινήτρων για την προώθηση των ΑΞΕ θα απαιτήσει μια συντονισμένη πολυμερή προσέγγιση, τουλάχιστον σε περιφερειακή βάση. Οι συμφωνίες σε περιφερειακή βάση, για παράδειγμα μεταξύ χωρών μελών της ACFTA και χωρών μελών της SAFTA, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν διαφορετικό είδος και ένταση συνεργασίας. Οι χώρες, για παράδειγμα, θα μπορούσαν να συμφωνήσουν σε ένα περιορισμένο σύνολο φορολογικών κινήτρων, που υπόκεινται σε ορισμένα κριτήρια (Easson και Zolt 2003).

4. Θέματα φορολογικής πολιτικής εντός των συμπλεγμάτων της Νοτίου και Ανατολικής Ασίας

4.1 Έρευνες

Οι κυβερνήσεις στην αναδυόμενη περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού καθορίζουν ανεξάρτητα τους φορολογικούς συντελεστές εταιρειών; Αυτό το άρθρο απαντά στην ερώτηση και συμβάλλει στην αυξανόμενη εμπειρική βιβλιογραφία φορολογικού ανταγωνισμού (1) δημιουργώντας μια προβλέψιμη συνάρτηση φορολογικής αντίδρασης λαμβάνοντας υπόψη την «άμορφη» φύση της οικονομικής γεωγραφίας. (2) χρήση της GMM για την εκτίμηση των λειτουργιών φορολογικής αντίδρασης χρησιμοποιώντας δεδομένα πλαισίου 14 χωρών στην περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού μεταξύ 1980 και 2007. Βρέθηκαν στοιχεία στρατηγικής αλληλεπίδρασης δημοσιονομικής πολιτικής. Η παγκοσμιοποίηση έχει θετικά αποτελέσματα στο διαδραστικό πλαίσιο πολιτικής. Το μέγεθος της χώρας έχει επίσης θετικό αποτέλεσμα, αλλά τα αποτελέσματα αντισταθμίζονται όταν βαθαίνει το άνοιγμα. Επιπλέον, υπονοείται μια σχέση υποκατάστασης μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας. Υπερωρίες, οι χώρες στην περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού φαίνεται να γίνονται πιο ανταγωνιστικές στους φορολογικούς συντελεστές των εταιρειών.

Η εργασία αυτή των Chen, Y., et al.(2014) μιλά για τον φορολογικό ανταγωνισμό ανάμεσα σε Ασία και χώρες του Ειρηνικού. Τα αποτελέσματα της ήταν πως σύμφωνα με την έρευνα για τους εταιρικούς και έμμεσους φορολογικούς συντελεστές της KPMG (2008), ο μέσος συντελεστής μεταξύ των χωρών της ΕΕ μειώθηκε από 34,8% σε 23,2% μεταξύ 1999 και 2008. Για τις χώρες του ΟΟΣΑ, ο συντελεστής φόρου εταιρειών μειώνεται από 34,8% σε 26,7% . Η ίδια πίεση προς τα κάτω υπάρχει στην περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού. Πιστεύεται συνήθως ότι ο λόγος για αυτούς τους μειωμένους συντελεστές είναι μια διαδικασία φορολογικού ανταγωνισμού: οι χώρες ανταγωνίζονται όλο και περισσότερο μεταξύ τους για να προσελκύσουν ροές κεφαλαίου μειώνοντας τους φορολογικούς συντελεστές τους στο κεφάλαιο. Ο φορολογικός ανταγωνισμός είναι δυνητικά μια σημαντική δύναμη στη διαμόρφωση των εθνικών φορολογικών συστημάτων σε όλο τον κόσμο και έχει αντίκτυπο στα

κυβερνητικά έσοδα, τις δαπάνες, την αναδιανομή, τη φορολογική δομή και την αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα των χωρών.

Υπάρχει μια μεγάλη θεωρητική βιβλιογραφία, αλλά υπάρχουν σχετικά λίγες εμπειρικές αποδείξεις σχετικά με τη φορολογική φυλή σε εθνικό επίπεδο. Η υπάρχουσα εμπειρική εργασία βασίζεται στο βασικό μοντέλο φορολογικού ανταγωνισμού με την υπόθεση συμμετρικής κατανομής κεφαλαίου. Παραμελεί την «άμορφη» φύση της οικονομικής γεωγραφίας. Σε αντίθεση με την προηγούμενη εμπειρική προσέγγιση, προσθέεται σε αυτήν την αυξανόμενη εμπειρική βιβλιογραφία παρέχοντας μια δοκιμαστική λειτουργία φορολογικής αντίδρασης που βασίζεται στο μοντέλο διανομής της βιομηχανίας, σχετικά με την οικονομία συσσωμάτωσης. Σε αυτό το υπόβαθρο, η κλίση της συνάρτησης φορολογικής αντίδρασης προβλέπει ένα θετικό σημάδι υπό ορισμένες συνθήκες. Ο εταιρικός φορολογικός συντελεστής της χώρας καταγωγής τείνει να σχετίζεται θετικά με τον φορολογικό συντελεστή του γείτονα, ιδίως κατά τη διάρκεια μιας βαθύτερης διαδικασίας ολοκλήρωσης του εμπορίου (Chen, Y., et al., 2014)

Έχοντας αναπτύξει αυτό το μοντέλο, συλλέγουμε δεδομένα και διερευνούμε το βαθμό στον οποίο οι κυβερνήσεις καθορίζουν εταιρικούς φόρους σε απάντηση μεταξύ τους στην περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού κατά την περίοδο από το 1980 έως πρόσφατα. Μέρος του λόγου για την έλλειψη εμπειρικών αποδεικτικών στοιχείων μέχρι σήμερα σε αυτήν την περιοχή μπορεί να είναι η δυσκολία στη συλλογή και ανάπτυξη κατάλληλων μέτρων για τους εταιρικούς φορολογικούς συντελεστές. Μεταξύ τριών επιλογών - ο νόμιμος φορολογικός συντελεστής, ο μέσος φορολογικός συντελεστής και ο οριακός πραγματικός φορολογικός συντελεστής - ο νόμιμος φορολογικός συντελεστής επιλέγεται αν και είναι ανεπαρκές. Μπορεί να μην χαρακτηρίζει συνολικά τη βάση φόρου εισοδήματος εταιρειών. Ωστόσο, ως ορατό και απλό μέτρο της πρόθεσης του υπεύθυνου χάραξης πολιτικής, ο νόμιμος φορολογικός συντελεστής, σε σύγκριση με άλλους δύο, έχει το πλεονέκτημα ως προς τη διαθεσιμότητα, την ακρίβεια και τη σκοπιμότητα από το 1980 έως το 2007.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα οικονομετρικά ζητήματα, μια αποτελεσματική εκτίμηση GMM δύο βημάτων εφαρμόζεται στο μοντέλο δεδομένων πίνακα σταθερών εφέ με μία ενδογενής μεταβλητή. Αυτή η μέθοδος εκτίμησης είναι διαφορετική από την προηγούμενη εργασία και παρουσιάζουμε εναλλακτικά τυποποιημένα σφάλματα ετεροσκεδιστικότητας και συνεπούς αυτοσυσχέτισης (HAC).

Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι ο καθορισμός φορολογικού συντελεστή εταιρειών δεν απορρέει από τις ανάγκες των δημοσίων εσόδων και ο συντελεστής ανεργίας δεν είναι βασικός αντίκτυπος. Το ποσοστό του ηλικιωμένου πληθυσμού επηρεάζει θετικά το φορολογικό συντελεστή των εταιρειών, ενώ το ποσοστό του νεαρού πληθυσμού έχει αρνητική επίδραση. Διαιρώντας το δείγμα στην «πρώιμη» περίοδο και στην «καθυστερημένη» περίοδο, τα αποτελέσματά μας δείχνουν ότι οι χώρες στην περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού φαίνεται να γίνονται όλο και πιο ανταγωνιστικές στους φορολογικούς συντελεστές των επιχειρήσεων (Chen, Y., etal., 2014).

Η δεύτερη εργασία που μελετήθηκε και αφορά την έρευνα του φορολογικού ανταγωνισμού σε χώρες της Ασίας έγινε από τον Suzuki, M. (2014). Η εργασία αυτή είναι η πρώτη εμπειρική μελέτη για τον φορολογικό ανταγωνισμό μεταξύ των ασιατικών χωρών κατά την περίοδο 1985-2012 με βάση τη μεθοδολογία Devereux-Griffith των εταιρικών πραγματικών φορολογικών συντελεστών. Επίσης δώθηκαν στον συγγραφέα ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις ρυθμίσεις εταιρικού φορολογικού συντελεστή στις ασιατικές χώρες (Suzuki, M., 2014).

Πρώτον, ενώ οι μικρές ασιατικές χώρες έχουν μειώσει το EATR τους έτσι ώστε να είναι ουσιαστικά μηδενικές, οι μεγάλες χώρες έχουν διατηρήσει σχετικά υψηλούς φορολογικούς συντελεστές. Αυτό υποδηλώνει ότι ενώ οι μικρές χώρες με χαμηλό ενοίκιο για συγκεκριμένη τοποθεσία συμμετέχουν σε μια «κούρσα προς τα κάτω», μεγάλες χώρες με υψηλό ενοίκιο για συγκεκριμένη τοποθεσία αποφεύγουν τον φορολογικό ανταγωνισμό. Αυτά τα χαρακτηριστικά συνάδουν με τις θεωρητικές απόψεις για τον φορολογικό ανταγωνισμό.

Δεύτερον, οι ασιατικές χώρες χρησιμοποιούν τις φορολογικές αργίες ως εργαλείο για την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων, αλλά ο αντίκτυπος των φορολογικών διακοπών στους πραγματικούς φορολογικούς συντελεστές διαφέρει, ανάλογα με τα συστήματα αποζημίωσης κεφαλαίου. Οι φορολογικές αργίες για μια τυπική επένδυση μπορεί να αυξήσουν όχι μόνο το EMTR, αλλά και το EATR (υποθέτοντας 10% επιπλέον κέρδος), επειδή ορισμένες ασιατικές χώρες έχουν εξαιρετικά γενναιόδωρες πολιτικές απόσβεσης. Ο αρνητικός αντίκτυπος στα EATR για χώρες με εξαιρετικά γενναιόδωρες πολιτικές απόσβεσης μπορεί να είναι ένα νέο εύρημα στη βιβλιογραφία (Suzuki, M., 2014).

Τέλος, βάσει εμπειρικής ανάλυσης, αυτό το έγγραφο βρήκε στοιχεία για φορολογική αλληλεπίδραση μεταξύ των ασιατικών χωρών σχετικά με το EATR από τη δεκαετία του 1990. Τα στοιχεία αυτά συνάδουν με τα αποτελέσματα των

προηγούμενων μελετών σε ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, βρήκα επίσης κάποια στοιχεία που ήταν διαφορετικά από τα ευρωπαϊκά αποτελέσματα. Στην Ασία, ενώ ορισμένες χώρες αύξησαν τους πραγματικούς φορολογικούς συντελεστές τους τα τελευταία χρόνια, άλλες χώρες συνέχισαν να μειώνουν τους δικούς τους. Αυτό το εύρημα έρχεται σε αντίθεση με τα αποτελέσματα που προτείνει ένα απλό μοντέλο φορολογικού ανταγωνισμού. Ωστόσο, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι το συμπέρασμα για τον φορολογικό ανταγωνισμό περιορίζεται στις τυπικές επενδύσεις. Ο φορολογικός ανταγωνισμός για εταιρείες υψηλής τεχνολογίας ενδέχεται να παραμείνει τα τελευταία χρόνια. Η ανάλυση αυτού του φορολογικού ανταγωνισμού αποτελεί πρόκληση για το μέλλον (Suzuki, M., 2014).

4.2 Ιαπωνία και Νότια Κορέα

Μεταξύ των χωρών της περιοχής, η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα είναι αυτές που έχουν φτάσει στο υψηλότερο επίπεδο ανάπτυξης. Παρά τον προαναφερθέντα βαθμό ομοιογένειας στην οικονομική και παραγωγική τους δομή, οι δυνάμεις που διαμορφώνουν τα φορολογικά τους συστήματα είναι σε γενικές γραμμές παρόμοιες αλλά και κάπως διαφορετικές. Μια απλή σύγκριση της σύνθεσης της φορολογικής τους επιβάρυνσης δείχνει κάποιες διαφορές στο φορολογικό τους μείγμα. Στην πραγματικότητα, ενώ στην Ιαπωνία η κύρια πηγή εσόδων είναι η άμεση φορολογία (αν και το σχετικό μερίδιο της άμεσης φορολογίας επί του εισοδήματος είναι πολύ χαμηλότερο από το επίπεδο άλλων χωρών του ΟΟΣΑ), στη Νότια Κορέα ο κύριος ρόλος εξακολουθεί να διαδραματίζεται από έμμεσους φόρους, συγκεκριμένους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, πωλήσεις και γενικούς φόρους κατανάλωσης. Οι τελωνειακοί δασμοί απουσιάζουν εντελώς και στις δύο χώρες, επειδή αυτές οι χώρες συμμετέχουν εδώ και πολύ καιρό στο ελεύθερο διεθνές εμπόριο.

Εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά του φορολογικού συστήματος μπορούμε να επισημάνουμε μια σημαντική ομοιότητα που πιστοποιεί την ύπαρξη δύο εναλλακτικών θεωρητικών οραμάτων για την αντιμετώπιση του προβλήματος της προσωπικής φορολογίας. Το πρώτο ιαπωνικό σύστημα φόρου εισοδήματος, που σχεδιάστηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1940, βασίστηκε σε μια ιδέα συνολικής φορολογίας, αλλά αυτή η αρχική δομή μετατράπηκε σύντομα σε ένα σύστημα που

βασίστηκε σε μια έννοια του εισοδήματος από δαπάνες στο οποίο η αποταμίευση ουσιαστικά εξαιρέθηκε (TrivellatoP., 1997).

Σύμφωνα με αυτήν την άποψη η «προγραμματική προβολή», μετά από έναν ορισμό του Musgrave (1969), τα εισοδήματα από διαφορετικές πηγές φορολογούνται με ξεχωριστούς συντελεστές, έτσι ώστε η αναλογία του συνόλου και η ατομική φορολογική επιβάρυνση στο συνολικό προσωπικό εισόδημα να εξαρτάται από τη σύνθεση του εισοδήματος. Αντίθετα, η Νότια Κορέα υιοθέτησε μια «παγκόσμια» (Musgrave 1969) φορολογία εισοδήματος που συγκεντρώνει τα περισσότερα προσωπικά έσοδα (συμπεριλαμβανομένων πολλών μορφών εσόδων από κεφάλαια) φορολογώντας τα με προοδευτικούς συντελεστές. Η επιλογή υπέρ ενός συνολικού εισοδήματος οφειλόταν στον πολύ γνωστό στόχο της επιδίωξης οριζόντιων και κάθετων ιδίων κεφαλαίων, φορολογώντας τα άτομα και λαμβάνοντας υπόψιν όχι μόνο τους μισθούς ή τις δαπάνες, αλλά όλα τα πιθανά εισοδήματα που λαμβάνουν έτσι ώστε να διευρυνθούν όσο το δυνατόν περισσότερο η φορολογική τους βάση.

Επίσης, στις πολιτικές τους την τελευταία δεκαετία σχετικά με τα φορολογικά ίδια κεφάλαια, η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα λαμβάνουν αντίθετες κατευθύνσεις. Ενώ οι μεταρρυθμίσεις που εφαρμόστηκαν στη Νότια Κορέα κατέβαλαν ολοένα και περισσότερες προσπάθειες για την επέκταση της φορολογικής βάσης, η Ιαπωνία έχει δημιουργήσει ένα σύνθετο σύνολο δικαιωμάτων που έχουν κάνει τη βάση μικρότερη. Κατ' αρχήν, τέτοιες μειώσεις θα μπορούσαν να είχαν καταστήσει ένα πιο δίκαιο σύστημα υιοθετώντας μια πολυδιάστατη έννοια της ικανότητας πληρωμής και λαμβάνοντας επίσης υπόψιν επιπλέον οικονομικές μεταβλητές. Στην πράξη, η εμπειρική ανάλυση έδειξε (Dalsgaard και Kawagoe, 2000) ότι οι αποζημιώσεις ευνοούσαν μόνο τα πολύ χαμηλά και τα πολύ υψηλά εισοδήματα χωρίς να προσφέρουν καμία ανακούφιση σε αυτούς που βρίσκονται στο ενδιάμεσο. Αφήνοντας τα στρεβλωτικά αποτελέσματα που παρατηρούνται στη συμπεριφορά των φορολογουμένων που προκαλούνται από ένα σύνθετο σύνολο εκπτώσεων, ας ρίξουμε μια μικρή ματιά στις κύριες συνέπειες που είχαν αυτά τα μέτρα από την άποψη της δικαιοσύνης. Δεδομένου ότι, με ένα προοδευτικό φορολογικό πρόγραμμα, οι φορολογικές αξίες των εκπτώσεων αυξάνονται όσο αυξάνεται ο φορολογικός συντελεστής, οι ομάδες υψηλότερου εισοδήματος λαμβάνουν μεγαλύτερη φορολογική απαλλαγή λόγω αυτού του είδους των αποζημιώσεων (Dalsgaard και Kawagoe, 2000).

Επομένως, η δυσανάλογη χρήση των εξαιρέσεων θα μπορούσε να έχει οπισθοδρομική συνέπεια αντί να είναι ένα χρήσιμο μέσο για την επιδίωξη κάθετης δικαιοσύνης. Στην πραγματικότητα, στην Ιαπωνία οι αυτοαπασχολούμενοι επιτρέπεται να αφαιρούν τα απαραίτητα έξοδα (συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικής κατανάλωσης) από το φορολογητέο εισόδημα και να διαχωρίσουν τα προσωπικά τους επιχειρηματικά έσοδα καταβάλλοντας μισθούς στα μέλη της οικογένειας. Όταν εισήχθη, η απαλλαγή από το εισόδημα από την απασχόληση είχε τον ακριβή στόχο να καλύψει το κενό μεταξύ των αυτοαπασχολούμενων και των μισθωτών, επιτρέποντας επίσης στους τελευταίους να αφαιρέσουν μέρος του εισοδήματός τους από τη φορολογία. Για παράδειγμα, διαπιστώθηκε ότι οι θεωρητικές ρίζες για την έκπτωση του συζύγου υπάρχουν όσον αφορά την παροχή συγκρίσιμων ευκαιριών για κατανομή εισοδήματος σε όλους τους φορολογούμενους. Αν και περίπλοκο, αυτό είναι μόνο μία πτυχή της ερώτησης. Από την άποψη της αύξησης των εσόδων, η κύρια δυσκολία που απειλεί την Ιαπωνία είναι η απότομη μείωση της φορολογικής βάσης. Αυτό οφείλεται σε δύο διαφορετικούς παράγοντες. Το ευρύ πεδίο εφαρμογής του φορολογικού σχεδιασμού που επιτρέπεται για τους αυτοαπασχολούμενους αφενός ενθαρρύνει τόσο τη φοροδιαφυγή όσο και την αποφυγή, αφετέρου επισημαίνει την ανάγκη μείωσης του πραγματικού φορολογικού συντελεστή για τους μισθωτούς για την αποφυγή οριζόντιων ανισοτήτων.

Μόλις αναφέραμε πώς ένα εκτεταμένο σύστημα φορολογικών απαλλαγών περιορίζει την εξισωτική ισχύ της ιαπωνικής φορολογίας, αφαιρώντας ένα μεγάλο μερίδιο των εσόδων των φορολογουμένων από τη λίστα φόρων. Γιατί λοιπόν η ιαπωνική κυβέρνηση δεν επιλέγει μια πιο ολοκληρωμένη φορολογία;

Ο πρώτος λόγος αφορά την ελαστικότητα της προσφοράς εργασίας. Αν και η μείωση της φορολογικής βάσης για την προσωπική φορολογία εισοδήματος δεν επιτρέπει στην κυβέρνηση να μειώσει τους φορολογικούς συντελεστές (περιορίζοντας έτσι τη φορολογική επιβάρυνση των μισθών), οι προκαλούμενες από τον φόρο στρεβλώσεις στην ιαπωνική αγορά εργασίας είναι πιθανό να είναι χαμηλές, τουλάχιστον για τους πρωτογενείς εργαζόμενους (Tachibanaki 1997 και Tyrväinen 1995).

Ο δεύτερος λόγος αφορά τον τρόπο με τον οποίο καθορίζονται οι ιαπωνικοί μισθοί. Μια αυξανόμενη βιβλιογραφία ορίζει την ιαπωνική αγορά εργασίας ως «οργανωτικό σύστημα» αντί για «προσανατολισμένο στην αγορά». Αυτό σημαίνει ότι οι μισθοί καθορίζονται σε σταθερό επίπεδο και παρουσιάζουν υψηλό βαθμό

ετερογένειας. Επομένως, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι, σε ένα τέτοιο ατομικιστικό περιβάλλον, η φορολογία προσπαθεί να διατηρήσει την ιδιαιτερότητα των καθαρών μισθών απορρίπτοντας την ιδέα ενός ολοκληρωμένου προσωπικού φορολογικού συστήματος. Η πρόσφατη ανάπτυξη του Κορεατικού προσωπικού φορολογικού συστήματος δείχνει ένα αρκετά διαφορετικό μοτίβο. Ο στόχος της βελτίωσης των αναδιανεμητικών συνεπειών της προσωπικής φορολογίας χωρίς να ενισχυθεί η προοδευτικότητα του φορολογικού προγράμματος οδήγησε την κυβέρνηση της Κορέας στο να διευρύνει τη φορολογική βάση διατηρώντας παράλληλα τους φορολογικούς συντελεστές σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Αυτή η στρατηγική επέτρεψε μια μερική αντιστάθμιση στα οπισθοδρομικά αποτελέσματα της έμμεσης φορολογίας που εξακολουθεί να αποτελεί τη βασική πηγή φορολογικών εσόδων της Νότιας Κορέας (Tajika, 2002 & Tachibanaki, 1997).

Ένα άλλο ζήτημα που πρέπει να συζητηθεί κατά τη σύγκριση της Νότιας Κορέας και της Ιαπωνίας είναι ο τρόπος με τον οποίο οι δύο χώρες αντιμετωπίζουν το πρόβλημα μιας ενοχλητικής αύξησης του κόστους των συντάξεων. Η αυξανόμενη ανισορροπία λόγω της γήρανσης του πληθυσμού αποτελεί ανησυχητική απειλή για το συνταξιοδοτικό σύστημα. Τόσο η Ιαπωνία όσο και η Ν. Κορέα επέλεξαν μια απότομη αύξηση του μεριδίου των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Κοιτάζοντας για άλλη μια φορά στον Πίνακα Β από το 3^ο κεφάλαιο φαίνεται ότι μεταξύ 1992-2002 οι κοινωνικές εισφορές αυξήθηκαν στην Ιαπωνία από 8,7% στο 10,3% του ΑΕΠ, ενώ στη Νότια Κορέα την ίδια δεκαετία έφτασαν σε ποσοστό περίπου 5% από σημείο εκκίνησης 1% (Tajika, 2002).

Το εντυπωσιακό χάσμα του αρχικού επιπέδου εξηγεί τη μεγάλη διαφορά μεταξύ των δύο αυξήσεων. Στην πραγματικότητα, ενώ στη Ν. Κορέα η ανάπτυξη του συνταξιοδοτικού συστήματος υποστηρίχθηκε έντονα από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής ως σημαντική πηγή επενδυτικού κεφαλαίου για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών προσανατολισμένων έργων (το συνταξιοδοτικό σύστημα της Νότιας Κορέας είναι πλήρως θεμελιωμένο), στην Ιαπωνία, η κυβέρνηση φαίνεται να προτείνει αύξηση των ποσοστών εισφορών ή μείωση των παροχών συνταξιοδότησης. Η αύξηση των ιαπωνικών κοινωνικών εισφορών θα δημιουργούσε προβλήματα όσον αφορά την ισότητα μεταξύ γενεών, καθώς θα πλήττει τους νέους της νέας γενιάς, χωρίς να επηρεάζεται (ή ακόμη και να ευνοείται) ο ηλικιωμένος πληθυσμός. Ούτε θα μπορούσε να βοηθήσει στην ανακούφιση της αδικίας μεταξύ των γενεών με την κατάργηση των φορολογικών ελαφρύνσεων για τα ιδιωτικά συνταξιοδοτικά

εισοδήματα (που σήμερα απαλλάσσονται), καθώς το κόστος θα βαρύνει κυρίως τις νεότερες ομάδες (Dalsgaard και Kawagoe, 2000).

Σε γενικές γραμμές, στην Ιαπωνία εφάπαξ πληρωμή στους υπαλλήλους στο σημείο της συνταξιοδότησης και των συνταξιοδοτικών εισοδημάτων, λαμβάνουν προτιμησιακή μεταχείριση σε σύγκριση με τα εισοδήματα των μισθών. Θα ήταν δίκαιο να καταργήσουμε αυτά τα προνόμια; Είναι η ενίσχυση της φορολογίας των συνταξιοδοτικών παροχών ένας πιθανός τρόπος για να καλυφθεί το οικονομικό κενό μεταξύ των γενεών; Μια πρόσφατη πρόταση (Dalsgaard & Kawagoe, 2000) προτείνει τη χρήση του ΦΠΑ για την είσπραξη των εσόδων που λείπουν. Το κύριο επιχείρημα είναι ότι ένας τέτοιος φόρος θα μπορούσε να αποτελέσει κατάλληλο μέσο για την αποκατάσταση ενός είδους διαγενεακής δικαιοσύνης. Ο ΦΠΑ είναι φόρος κατανάλωσης, οπότε θα μπορούσε να θεωρηθεί φόρος του οποίου η επιβάρυνση πλήττει ιδιαίτερα άτομα με χαμηλό ποσοστό αποταμίευσης. Ως εκ τούτου, σε μια προοπτική ζωής, αυτό θα μπορούσε να ισχύει για τους ηλικιωμένους, δεδομένου ότι τα γηρατειά είναι συνήθως η ηλικία της κατανάλωσης και ο ΦΠΑ θα ήταν στην πραγματικότητα ένας αναλογικός φόρος επί του εισοδήματος δια βίου ή του διαγενεακού εισοδήματος. Επιπλέον, το πεδίο εφαρμογής του ιαπωνικού προσωπικού φορολογικού συστήματος αποδυναμώνεται από το προαναφερθέν δυσανάλογο σύνολο απαλλαγών, αντίθετα, ο ιαπωνικός φόρος προστιθέμενης αξίας είναι πιο αποτελεσματικός, δεδομένου ότι βασίζεται σε γενικές γραμμές και είναι εξαιρετικά δύσκολο να αποφευχθεί.

Ο Πίνακας 4 δείχνει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων ΦΠΑ σε ορισμένες επιλεγμένες παγκόσμιες χώρες. Κοιτάζοντας τα δεδομένα αποκτούμε μια ιδέα για την κάλυψη αυτού του είδους της φορολογίας από την άποψη της πραγματικής φορολογικής βάσης. Είναι εύκολο να κατανοήσουμε την αποτελεσματικότητα του φόρου προστιθέμενης αξίας στις χώρες που εξετάζονται εδώ. Τόσο στην Ιαπωνία όσο και στη Νότια Κορέα, ο πραγματικός συντελεστής ΦΠΑ (υπολογιζόμενος ως ποσοστό του κανονικού συντελεστή) είναι πολύ κοντά στον τυπικό «νόμιμο» συντελεστή, αποδεικνύοντας έτσι ότι αυτός ο φόρος θα μπορούσε να είναι ένα χρήσιμο μέσο για την καταπολέμηση της αποφυγής

	<i>Value added tax revenues in percent of GDP</i>	<i>Standard rate percent</i>	<i>Effective VAT rate, percent</i>	<i>Effective VAT rate in percent of standard rate</i>

Japan	1.8	5.0	3.1	89
Germany	6.6	16.0	11.5	77
France	7.9	20.6	14.7	71
Italy	5.7	20.0	9.8	52
United Kingdom	6.9	17.5	10.8	62
Czech Republic	7.1	22.0	12.6	57
Denmark	9.8	25.0	22.2	89
Finland	8.2	22.0	18.1	82
Greece	7.5	18.0	11.6	64
Hungary	7.9	25.0	14.4	58
S. Korea	4.3	10.0	8.5	85
Mexico	3.1	15.0	4.7	32
Netherlands	7.0	17.5	13.2	75
Norway	8.8	23.0	21.7	94
Spain	5.8	16.0	9.9	62
Turkey	6.5	15.0	9.9	66
OECD average	6.7	17.7	12.5	73

Πίνακας 4: Αποτελεσματικότητα συστημάτων ΦΠΑ. (Dalsgaard & Kawagoe, 2000)

Η ανάλυσή έδειξε πόσο διαφορετικά θεωρητικά οράματα έχουν διαμορφώσει τα ιαπωνικά και νοτιοκορεατικά φορολογικά συστήματα σε ιδιαίτερες κατευθύνσεις. Οι τελευταίες αντικατοπτρίζονται ακόμη από τους πυλώνες των μεταρρυθμίσεων που εφαρμόζονται στις δύο χώρες. Η Ν. Κορέα συνεχίζει τη διαδικασία διεύρυνσης της φορολογικής της βάσης αυξάνοντας παράλληλα το μερίδιο της άμεσης φορολογίας στα συνολικά φορολογικά έσοδα. Στην Ιαπωνία, το κύριο αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων που εφαρμόστηκαν κατά τη δεκαετία του 1990 ήταν η δραματική συμπίεση της φορολογικής βάσης. Αυτό εγείρει τόσο πρόβλημα συλλογής εσόδων όσο και ανησυχία για την ανισότητα, καθώς ο αναδιανεμητικός αντίκτυπος του ιαπωνικού φορολογικού συστήματος έχει πρόσφατα χαθεί (Dalsgaard και Kawagoe, 2000).

Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη αυτό που δηλώνει ο Musgrave (1969), ότι η «μη παγκόσμια προσέγγιση που περιλαμβάνει προοδευτικούς ρυθμούς είναι μια ασυμφωνία». Η απλούστερη επιλογή για τη βελτίωση των ιδίων κεφαλαίων με ταυτόχρονη αύξηση των εσόδων θα ήταν η μείωση των προσωπικών επιδομάτων στη φορολογία των προσωπικών εισοδημάτων. Αυτό απαιτεί είτε προσπάθεια για ένα πιο ολοκληρωμένο σύστημα, είτε ενοποίηση μιας ξεχωριστής

φορολογίας της εργασίας και του εισοδήματος κεφαλαίου. Χωρίς αμφιβολία, η ιαπωνική κυβέρνηση επέλεξε τον δεύτερο τρόπο. Μέσα σε ένα τέτοιο σχήμα, η κύρια ανησυχία αφορά την ανάγκη διασφάλισης της φορολογικής ουδετερότητας μεταξύ εναλλακτικών μορφών επενδύσεων.

4.2 Μαλαισία και Ταϊλάνδη

Η Μαλαισία και η Ταϊλάνδη έχουν βιώσει μια οικονομική κλιμάκωση πριν από την απότομη πτώση στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και τελικά μια σταθερή ανάπτυξη στο πιο πρόσφατο παρελθόν. Παρά την τόσο δυναμική απόδοση, η φάση «προφθάνοντας» δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί και οι δύο χώρες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες της μετάβασης προς μια πλήρη ανάπτυξη. Συγκρίνοντας τη δημοσιονομική επιβάρυνση της Μαλαισίας και της Ταϊλάνδης, μπορούμε να αντλήσουμε μια ισχυρή θέση της θεωρίας του Musgrave (1969) για την ανάπτυξη της φορολογικής διάρθρωσης. Στην πραγματικότητα, και οι δύο χώρες παρουσιάζουν κάποια χαρακτηριστικά της επονομαζόμενης «πρώιμης περιόδου», αλλά η Μαλαισία παρουσιάζει μια χρήση φορολογικής άμεσης εισφοράς που φαίνεται να είναι πιο σύμφωνη με εκείνη των χωρών του ΟΟΣΑ. Ωστόσο, αν κοιτάξουμε αθροιστικά δεδομένων λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι η εικόνα είναι κάπως πιο περίπλοκη.

Οι αρχικές πληροφορίες που μπορούμε να λάβουμε από τον Πίνακα 2 (3^ο κεφάλαιο) είναι το μερίδιο των εσόδων από τον CIT (εταιρικός φόρος εισοδήματος), το οποίο είναι αρκετά μεγάλο στην περίπτωση της Μαλαισίας. Στην πραγματικότητα, η αξία της φορολογίας εισοδήματος εταιρειών αντιπροσωπεύει πολύ περισσότερο από το ήμισυ της απόδοσης που προέρχεται από την άμεση φορολογία. Ωστόσο, αυτά τα δεδομένα είναι απλώς κατά προσέγγιση για την αξιολόγηση του πραγματικού αντίκτυπου της μέσης δημοσιονομικής πίεσης σε όλες τις εταιρείες, καθώς περιλαμβάνουν επίσης έναν ειδικό φόρο που επιβάλλεται στις εταιρείες πετρελαίου των οποίων ο συντελεστής είναι πολύ υψηλότερος από τον «τυπικό» (38% αντί για 28%). Ως εκ τούτου, η ερμηνεία του μεριδίου CIT στα φορολογικά έσοδα της Μαλαισίας ως απόδειξη της ύπαρξης ενός πιο ανεπτυγμένου φορολογικού συστήματος θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεθοδολογικές παρανοήσεις και σε ανακριβείς ερμηνείες (KPMG, 2013).

Ο φόρος πετρελαίου μπορεί να ερμηνευθεί ως ένας φόρος επί των μη ανταγωνιστικών κερδών που στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι ένα πολύ χρησιμοποιημένο εργαλείο αύξησης εσόδων, δεδομένου ότι έχει μια καλή φορολογική βάση και είναι πιο δύσκολο να αποφευχθεί. Ωστόσο, ένας τέτοιος φόρος παρουσιάζει ορισμένες αμφιβολίες δεδομένου ότι δεν χτυπά την εταιρεία σύμφωνα με την ικανότητά της να πληρώνει, αλλά καθορίζει τη φορολογική της υποχρέωση ανάλογα με τον ρόλο που διαδραματίζει η εταιρεία στην αγορά. Επιπλέον, στην Ταϊλάνδη γίνεται μία διάκριση μεταξύ των εταιρειών που βασίζεται στο μέγεθός τους, δεδομένου ότι οι μικρότερες εταιρείες (αλλά μόνο οι εθνικές) φορολογούνται με χαμηλότερους συντελεστές μέσω ενός προοδευτικού χρονοδιαγράμματος.

Όσον αφορά τη φορολογία προσωπικού εισοδήματος, υπάρχουν αρκετές αναλογίες μεταξύ των δύο χωρών. Η πρώτη παρατήρηση αφορά τη σημασία της φορολογίας προσωπικού εισοδήματος του οποίου το βάρος είναι σταθερά στενό και με μικρές διακυμάνσεις. Στη συνέχεια, υπάρχουν σημαντικές ομοιότητες στη δομή της προσωπικής φορολογίας που βασίζεται σε ένα προοδευτικό χρονοδιάγραμμα με πολλές αγκύλες και ένα ευρέως διαδεδομένο σύνολο φορολογικών συντελεστών. Η διείσδυση αυτού του είδους της φορολογίας, μαζί με τη μαζική χρήση προσωπικών ελαφρύνσεων και προσωπικών φορολογικών εκπτώσεων καθιστά την επιδίωξη της οριζόντιας δικαιοσύνης έναν στόχο που απέχει πολύ από την επίτευξη (Bird&Zolt, 2005).

Παρά την ομοιότητα μεταξύ των δύο, η Μαλαισία διαφέρει από την Ταϊλάνδη υπό την έννοια ότι εφαρμόζει έναν ειδικό φορολογικό συντελεστή (ίσως με τον υψηλότερο συντελεστή για τους φορολογούμενους κατοίκους) στο φορολογητέο εισόδημα αλλοδαπών φορολογουμένων. Επιπλέον, οι πολίτες της Μαλαισίας που δεν διαμένουν στη Μαλαισία δεν δικαιούνται καμία εξαίρεση. Αυτό δεν είναι ένα κοινό χαρακτηριστικό της προσωπικής φορολογίας όταν, εκτός από την αρχή της διαμονής, τα ειδικά χαρακτηριστικά που σχετίζονται με τον ορισμό της προσωπικής φορολογικής υποχρέωσης δεν αναφέρονται στη χώρα κατοικίας του φορολογούμενου, αλλά σχετίζονται με την ικανότητά της να πληρώνει.

Σε αυτό το πνεύμα θα μπορούσε να θεωρηθεί σκόπιμο να υλοποιηθεί μια πρόταση του Μαχάτιρ (του πρωθυπουργού της Μαλαισίας) σύμφωνα με την οποία θα εφαρμόζεται ένας φόρος στις πλούσιες χώρες, προκειμένου να υποστηριχθούν οι φτωχότερες. Στην ουσία, οι μεταρρυθμίσεις που έχουν εφαρμοστεί στη Μαλαισία τις τελευταίες δεκαετίες βασίζονται σε ένα ιδιαίτερο μείγμα εθνικισμού και ανοίγματος

στη διεθνή κεφαλαιαγορά που έχει, κατά συνέπεια, μια εταιρική φορολογία που είναι προφανώς επαχθής και μια προσωπική φορολογία του οποίου το πεδίο εφαρμογής είναι πολύ περιορισμένο.

Αναλύοντας τη σύνθεση της έμμεσης φορολογίας, ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Μαλαισίας είναι η πλήρης απουσία οποιουδήποτε είδους φόρου προστιθέμενης αξίας. Στην πραγματικότητα, η πιο σημαντική μορφή έμμεσου φόρου είναι ένας κατ'αξία φόρος, που επιβάλλεται σε επίπεδα εισαγωγής και κατασκευής. Το κύριο πρόβλημα που προκύπτει λόγω της έλλειψης ΦΠΑ «καλής συμπεριφοράς» είναι η ύπαρξη αλληλεπικαλυπτόμενων μη ουδέτερων επιπτώσεων στις τιμές. Δεύτερον, υπάρχει η παλιά και διαδεδομένη (αν και συζητήσιμη) συναίνεση σχετικά με το ρόλο που διαδραματίζει ένας φόρος προστιθέμενης αξίας στη δημιουργία μιας χρήσιμης εξωτερικής πληροφόρησης που μπορεί να έχει αποτέλεσμα ενίσχυσης της συμμόρφωσης για άλλους φόρους (Bird & Zolt 2005).

Η φύση της έμμεσης φορολογίας είναι αρκετά σημαντική για μια χώρα όπως η Μαλαισία. Στην πραγματικότητα, σε χώρες που δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί πλήρως, οι οποίες έχουν μια οικονομική και παραγωγική δομή που εξακολουθεί να βασίζεται σε παραδοσιακούς και ανεπίσημους τομείς, η προσωπική φορολογία έχει αρκετά περιορισμένη κάλυψη. Επιπλέον, η έλλειψη επαρκών διοικητικών δεξιοτήτων δεν επιτρέπει την άμεση φορολογία να είναι απολύτως αποτελεσματική, αποδυναμώνοντας έτσι την πραγματική προοδευτικότητα. Αντιθέτως, η μεγαλύτερη ευκολία στην είσπραξη των φόρων κατανάλωσης καθιστά αυτό το είδος φορολογικού μέσου ένα χρήσιμο εργαλείο τόσο σε μια προοπτική αύξησης των εσόδων όσο και στην καταπολέμηση της αποφυγής (KPMG, 2013).

Δεδομένου ότι, στην περίπτωση των φόρων επί των πωλήσεων, η υποβολή αναφορών είναι πιο δύσκολη, υπάρχουν σοβαρά κίνητρα για τους φορολογούμενους προς μια σωστή δήλωση του καθεστώτος τους, δεδομένου ότι τα φτωχότερα άτομα συνδέονται με μικρότερη φορολογική επιβάρυνση από την έμμεση φορολογία.

Υπάρχουν κάποιες αποδείξεις ότι και στις δύο χώρες, οι πολίτες χαμηλού εισοδήματος έχουν ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση των φόρων κατανάλωσης. Στη Μαλαισία ισχύει ένας ενιαίος φορολογικός συντελεστής στα περισσότερα προϊόντα, αλλά ορισμένα αγαθά όπως τα βασικά προϊόντα, τα βασικά τρόφιμα και τα βασικά δομικά υλικά εξαιρούνται εντελώς, ενώ στην Ταϊλάνδη, οι φορείς εκμετάλλευσης που κερδίζουν λιγότερα δεν έχουν να πληρώσουν καθόλου ΦΠΑ (Bird&Zolt 2005).

Στην πραγματικότητα, η επικρατούσα βιβλιογραφία σχετικά με τη φορολογία θεωρεί τον έμμεσο φόρο ως ένα χρήσιμο αλλά οπισθοδρομικό μέσο για τη συλλογή εσόδων, δεδομένου ότι η ζήτηση για βασικά προϊόντα παρουσιάζει πολύ χαμηλή ελαστικότητα στις τιμές και δεν μπορεί να μετατοπιστεί προς εναλλακτικά αφορολόγητα αγαθά. Έχουμε δείξει ότι, όπου τα φορολογικά συστήματα εξακολουθούν να είναι πρώιμα και η άμεση φορολογία έχει περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, η έμμεση φορολογία μπορεί να βοηθήσει τις κυβερνήσεις να επιτύχουν ορισμένους στόχους για λόγους δικαιοσύνης. Ωστόσο, η υπερβολική εξάρτηση από την έμμεση φορολογία θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεγάλη απώλεια απόδοσης. Όσο περισσότερο η έμμεση φορολογία υιοθετεί ένα προοδευτικό χρονοδιάγραμμα, τόσο περισσότερο διαφέρει από μια «βέλτιστη φορολογική δομή» του οποίου στόχος είναι η ελαχιστοποίηση της «υπερβολικής επιβάρυνσης».

Μετά την ασιατική χρηματοπιστωτική κρίση που έπληξε έντονα και τις δύο χώρες (αν και με αρκετές σημαντικές διαφορές στο βάθος και στο χρονοδιάγραμμα της συντριβής), η Μαλαισία και η Ταϊλάνδη έπρεπε να βρουν έναν τρόπο να χτίσουν τις ρίζες για μια γρήγορη ανάκαμψη. Όσον αφορά τη φορολογία, ο κύριος τομέας στον οποίο και οι δύο καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες είναι η ενίσχυση της είσπραξης εσόδων (KPMG, 2013).

Στην πραγματικότητα, ένα κρίσιμο ζήτημα προκειμένου να διατηρηθεί η κατάσταση της δημόσιας χρηματοδότησης υπό έλεγχο, είναι η αύξηση της συμμόρφωσης των φορολογουμένων, ώστε να είναι δυνατή η χρηματοδότηση των δημοσίων δαπανών χωρίς να δημιουργούνται στρεβλωτικές συνέπειες στην οικονομία. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, ένας από τους θεμελιώδεις πυλώνες στην ατζέντα των δύο κυβερνήσεων είναι ο εξορθολογισμός των διοικητικών διαδικασιών και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διοίκησης. Για την Ταϊλάνδη, αυτός ο στόχος σημαίνει, πρώτα απ' όλα, τη δημιουργία μιας πιο αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών και κεντρικών κυβερνήσεων για την επίτευξη καλύτερου συντονισμού και την αξιοποίηση μιας αυξανόμενης δημοσιονομικής αποκέντρωσης. Για τη Μαλαισία συνεπάγεται απλοποίηση στο σύνθετο σύνολο κινήτρων που έχουν εισαχθεί τόσο για οικονομικούς όσο και για πολιτικούς λόγους.

4.3 Κίνα και Ινδία

Ας δούμε τώρα πρώτα την άμεση φορολογία. Στην Ινδία, η προσωπική φορολογία εισοδήματος επιβάλλεται πλήρως στο επίπεδο της Ένωσης (Πίνακας 5).

<i>Country</i>	<i>Period</i>	<i>Domestic indirect taxes</i>	<i>Income taxes</i>
Argentina	1975-98	81.72	74.58
Australia	1975-02	64.49	100.00
Austria	1975-02	70.99	63.44
Belgium	1975-02	80.72	82.03
Brazil	1977-97	47.15	97.64
Canada	1975-02	32.25	64.84
Germany	1975-02	63.71	40.63
India	1975-97	50.71	100.00
Mexico	1975-02	99.00	100.00
Switzerland	1975-02	72.83	22.62
United States	1975-02	14.52	82.24

Πίνακας 5: Περίοδος και άμεση φορολογία της εκάστοτε επιλεγμένης χώρας. (Bird & Zolt 2005).

Κατ' αρχήν, η ινδική φορολογία εισοδήματος δείχνει ορισμένα σημαντικά χαρακτηριστικά απ' την πλευρά των προμηθειών και φαίνεται να είναι σχετικά πιο ευνοϊκή. Στην πραγματικότητα, η ινδική φορολογία προσωπικού εισοδήματος έχει λίγους περιορισμούς φόρου με χαμηλό βαθμό προόδου. Μια σημαντική δυσκολία αφορά την παρουσία πολλών προσωπικών απαλλαγών που περιορίζουν τη φορολογική βάση, περιορίζοντας έτσι τις επιπτώσεις της συσσώρευσης εισοδήματος. Το θέμα είναι ανάλογο με αυτό που έχει ήδη συζητηθεί στην περίπτωση της Ιαπωνίας, επομένως δεν είναι απαραίτητο να επαναληφθεί ολόκληρη η συζήτηση. Θα ήταν ενδιαφέρον να επαναλάβουμε ότι η διάσταση της Ινδίας, μαζί με τη μεγαλύτερη διοικητική αδυναμία της, καθιστά το πρόβλημα ακόμη χειρότερο και το ρόλο της φορολογίας εισοδήματος ακόμη πιο περιορισμένο (Bird & Zolt 2005).

Η κινεζική προσωπική φορολογία παρουσιάζει αντίθετα χαρακτηριστικά. Το κινεζικό προσωπικό φορολογικό σύστημα έχει μια «καθαρή» προγραμματική δομή με πολλούς διαφορετικούς τύπους εισοδήματος που φορολογούνται με διαφορετικούς

φορολογικούς συντελεστές, χωρίς συγκέντρωση εναλλακτικών πηγών κερδών και χωρίς προσωπικές εκπτώσεις. Κατά συνέπεια, υπάρχει και η απώλεια λόγω της προοδευτικότητας και η μείωση της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης, καθώς οι φορολογούμενοι μπορούν να επιλέξουν να μετατρέψουν δραστηριότητες που πλήττονται έντονα από τη φορολογία σε άλλες που είναι λιγότερο φορολογημένες ή ακόμη και αφορολόγητες (GiovanniniE., 2008).

Ο κύριος τομέας του φορολογικού σχεδιασμού στην Κίνα είναι το φορολογικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε από ορισμένα ειδικά κίνητρα που έχουν χορηγηθεί πρόσφατα σε ξένες επιχειρήσεις. Στην Κίνα, ισχύουν ειδικά συστήματα φορολογίας εισοδήματος για ξένες εταιρείες, τα οποία αναθεωρήθηκαν πρόσφατα. Το CIT που επιβάλλεται στις κινεζικές επιχειρήσεις έχει μια αρκετά απλή δομή που εφαρμόζει έναν συντελεστή φόρου 33% στο ακαθάριστο εισόδημα αφού τελικά αφαιρεθούν οι επιτρεπόμενες μειώσεις. Επιτρέπεται σε ξένες εταιρείες ένα γενναιόδωρο σύστημα φορολογίας. Στην πραγματικότητα, για εταιρείες που πληρούν ορισμένες προδιαγραφές (όπως επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους) υπάρχει η δυνατότητα να απολαμβάνουν μια πολύ ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση για μεγάλες χρονικές περιόδους. Για παράδειγμα, μια δεκαετή φορολογική ελάφρυνση συνεπάγεται μια πλήρη απαλλαγή από τη φορολογία για τα πρώτα πέντε χρόνια και μια μεγάλη μείωση φόρου (50%) για τα επόμενα πέντε χρόνια. Αυτά τα φορολογικά κίνητρα προσθέτουν ένα ήδη επενδυτικό ενθαρρυντικό φορολογικό καθεστώς που προβλέπει την απόσβεση των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων.

Ενώ είναι χρήσιμο βραχυπρόθεσμα, δεδομένου ότι έχει ως συνέπεια την προσέλκυση ξένων επενδυτών, η χρήση φορολογικών διακοπών μπορεί να είναι επιβλαβής μακροπρόθεσμα, επειδή μπορεί να προκύψουν ορισμένα εισοδήματα δημιουργώντας έτσι συνεχή μείωση των φορολογικών εσόδων. Μια παράλληλη τάση που προκύπτει από πολλές εμπειρικές μελέτες είναι η αύξηση της σχετικής φορολογικής επιβάρυνσης των φορολογουμένων στο σπίτι. Αυτό θα μπορούσε να έχει κακές συνέπειες τόσο στην οριζόντια ισότητα όσο και την ανάπτυξη της κινεζικής εγχώριας βιομηχανίας (GiovanniniE., 2008).

Η έμμεση φορολογία είναι ίσως το πιο ενδιαφέρον αναλυτικό πεδίο, διότι για τους λόγους αυτούς, έχουν πρόσφατα επεξεργαστεί πολλές μεταρρυθμίσεις. Από την άποψη αυτή, οι δύο χώρες παρουσιάζουν ορισμένες σημαντικές διαφορές στη σύνθεση των φορολογικών εσόδων τους. Ενώ στην Κίνα ο κύριος έμμεσος φόρος

είναι ο ΦΠΑ που χρεώνεται σε ένα ευρύ φάσμα αγαθών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας, της θέρμανσης, του φυσικού αερίου και των υπηρεσιών, στην Ινδία μέχρι το 2004 ο ΦΠΑ απουσίαζε.

Από την 1η Απριλίου 2005, ο ΦΠΑ εισήχθη τελικά στην Ινδία. Γενικά συμφωνείται ότι η εισαγωγή στην Ινδία ενός φόρου προστιθέμενης αξίας θα πρέπει να είναι μια μεταρρύθμιση που θα βελτιώνει την ευημερία. Στην πραγματικότητα, στην Ινδία, ένα τεράστιο μερίδιο των φορολογικών εσόδων προέρχεται από τον φόρο επί των πωλήσεων και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που, όπως έχουμε ήδη σημειώσει στις προηγούμενες σελίδες, έχουν στρεβλωτικές επιπτώσεις στις σχετικές τιμές (Giovannini E., 2008).

Αυτού του είδους οι στρεβλώσεις θα μπορούσαν να εξαλειφθούν εν μέρει με έναν ομοιόμορφο φόρο κατανάλωσης (όπως ο ΦΠΑ). Σύμφωνα με τους Jha (2001) και Jha και Mittal (1990), η φορολόγηση της κατανάλωσης με ενιαίο συντελεστή θα μπορούσε να έχει συγκεκριμένα θετικά αποτελέσματα στην περίπτωση κατά την οποία οι λειτουργίες των καταναλωτικών βοηθημάτων διαχωρίζονται εβδομαδιαία μεταξύ κατανάλωσης και αναψυχής, έτσι ώστε ο φόρος «να προσεγγίζει έναν εφάπαξ φόρο» (Jha, 2001).

Στην πραγματικότητα, η αυτή η αρχή θα μπορούσε να ισχύει για την Ινδία μόνο στην περίπτωση ενός κατάλληλα εναρμονισμένου κράτους και κεντρικού ΦΠΑ που μπορεί να αντικαταστήσει το περίπλοκο σύνολο φόρων επί των πωλήσεων που επιβάλλονται σήμερα από τις κυβερνήσεις των κρατών. Μέχρι εδώ καλά. Αλλά τι θα μπορούσε να είναι το αποτέλεσμα μιας τέτοιας μεταρρύθμισης όσον αφορά την κατανομή εσόδων μεταξύ των εθνικών και υποεθνικών κυβερνήσεων; Πριν απαντήσουμε στην ερώτηση θα παρουσιάσουμε εν συντομία ορισμένα βασικά στοιχεία για τις διακυβερνητικές φορολογικές σχέσεις. Ο Πίνακας 5 δείχνει το μερίδιο εισπραξής φόρων από την εθνική κυβέρνηση ανά τύπο εισφοράς για ορισμένες επιλεγμένες ομοσπονδιακές χώρες. Η εικόνα που αντλείται από τα δεδομένα της Ινδίας είναι αρκετά σαφής.

Παρόλο που όλη η άμεση φορολογία εισπράττεται από την κεντρική κυβέρνηση σύμφωνα με την αναδιανεμητική λειτουργία της φορολογίας εισοδήματος, το μερίδιο των εσόδων από την έμμεση φορολογία που εισπράττει το κέντρο μειώνεται δραματικά. Ωστόσο, μεταξύ των εσόδων της κεντρικής κυβέρνησης είναι όλοι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης που σχετίζονται φυσικά με αυτό το επίπεδο επειδή πρέπει να είναι ομοιόμορφοι σε όλη τη χώρα. Από αυτό μπορούμε

να συμπεράνουμε ότι σχεδόν το ποσοστό των πολιτειών αποτελείται από το σύνολο των εσωτερικών φόρων επί των πωλήσεων. Συνεπώς, το νέο σύστημα ΦΠΑ πρέπει να εφαρμοστεί σε δύο επίπεδα προκειμένου να αντικαταστήσει τους φόρους επί των πωλήσεων ως κύρια πηγή τοπικής χρηματοδότησης (Jha, 2001).

Αντίθετα, μετά τη διεξοδική μεταρρύθμιση των μέσων της δεκαετίας του 1990, στην Κίνα το σύστημα δημοσίων οικονομικών είναι πιο συγκεντρωτικό και βασίζεται σε μια «πυραμιδική» δομή στην οποία οι περισσότεροι φόροι (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) χρεώνονται από την κεντρική κυβέρνηση η οποία, διαδοχικά, μοιράζει μέρος των φορολογικών εσόδων στα κατώτερα κυβερνητικά επίπεδα μέσω ενός ευρέος συνόλου μεταφορών. Τώρα, ωστόσο, είναι ζωτικής σημασίας να επαναπροσδιορίσουμε το σύστημα μεταφορών, δεδομένου ότι οι επαρχιακές κυβερνήσεις έχουν μικρή δημοσιονομική αυτονομία. Ως εκ τούτου, για την αποφυγή επιβλαβών δημοσιονομικών ανισορροπιών σε χαμηλότερα κυβερνητικά επίπεδα και προκειμένου να αυξηθεί η δημοσιονομική διαφάνεια και η δημοσιονομική προσπάθεια, έχουν εισαχθεί πολλοί μηχανισμοί βάσει κανόνων.

Είναι σχεδόν υποχρεωτικό να συμπεράνουμε τώρα ότι στην Ινδία το μεγαλύτερο μέρος της τρέχουσας συζήτησης σχετικά με τη φορολογία αφορά τον φόρο προστιθέμενης αξίας που εισήχθη το 2005 και καλύπτει περισσότερα από 500 διαφορετικά προϊόντα. Ο Ινδικός ΦΠΑ θα παρουσιάσει ορισμένα χαρακτηριστικά που έχουμε περιγράψει κατά την ανάλυση του Ταϊλανδικού φορολογικού συστήματος. Στην πραγματικότητα, οι εμπορικοί κύκλοι εργασιών κάτω των 500.000 ρουπιών θα απαλλάσσονται εντελώς από τον φόρο, οπότε αξίζει να θεωρήσουμε αυτό το μέτρο ως εργαλείο βελτίωσης της προοδευτικότητας (KPMG, 2013).

Ωστόσο, το κύριο επιχείρημα υπέρ του ΦΠΑ αναφέρει ότι μια τέτοια αλλαγή βοηθά στη βελτίωση της διαφάνειας, συμβάλει στον περιορισμό της φοροδιαφυγής και απλοποιεί το σύστημα, ενώ διορθώνει τις στρεβλωτικές επιπτώσεις στις τιμές. Ένα σημαντικό ερώτημα είναι εάν θα χρεώνεται έμμεσος φόρος επί των υπηρεσιών. Προς το παρόν στην Ινδία οι υπηρεσίες αποτελούν το 53,3% του ΑΕΠ. Έτσι, ενώ τα εισοδήματα από υπηρεσίες φορολογούνται ως απλά εισοδήματα, οι ίδιες οι υπηρεσίες φορολογούνται έμμεσα με χαμηλούς φόρους. Σύμφωνα με τον Jha (2001) «αυτό είναι αναποτελεσματικό, αλλά και άδικο, διότι κάνει διακρίσεις μεταξύ παρόχων αγαθών και υπηρεσιών, αναποτελεσματικό επειδή έχει τη δυνατότητα δημιουργίας πολλών στρεβλώσεων αυξάνοντας έτσι το μη εργατικό κόστος».

Επίσης στην Κίνα, οι συζητήσεις και οι αλλαγές σχετικά με τον ΦΠΑ είναι σχετικές. Πρώτον, διευρύνθηκε η φορολογική βάση, μειώθηκε ο αριθμός των φορολογικών συντελεστών και απλοποιήθηκε ολόκληρο το σύστημα. Δεύτερον, σε τρεις βορειοανατολικές επαρχίες, η κινεζική κυβέρνηση πρόκειται να πραγματοποιήσει ένα νέο έργο που έχει ως κύριο στόχο την αντικατάσταση του τρέχοντος ΦΠΑ τύπου παραγωγής με έναν νέο ΦΠΑ τύπου κατανάλωσης. Μια τέτοια αλλαγή συμβαδίζει με την ταχεία ανάπτυξη της κινεζικής βιομηχανίας που γίνεται όλο και πιο έντονη. Στην πραγματικότητα, ο ΦΠΑ τύπου κατανάλωσης δεν αποθαρρύνει τις επενδύσεις σε κεφάλαιο, διότι η δαπάνη για κεφαλαιουχικά αγαθά μπορεί να αφαιρεθεί από τη φορολογική βάση του ΦΠΑ (KPMG, 2013).

5. Μεθοδολογία

Ορίζουμε την ανταγωνιστικότητα ως σύνολο θεσμών, πολιτικές και παράγοντες που καθορίζουν το επίπεδο του παραγωγικότητας μιας χώρας. Το επίπεδο παραγωγικότητας, σε στροφή, ορίζει το επίπεδο ευημερίας που μπορεί να επιτευχθεί μια οικονομία. Το επίπεδο παραγωγικότητας καθορίζει επίσης τα ποσοστά απόδοσης που προκύπτουν από επενδύσεις σε μια οικονομία, που με τη σειρά τους είναι οι θεμελιώδεις παράγοντες της ανάπτυξής της τιμές. Με άλλα λόγια, μια πιο ανταγωνιστική οικονομία είναι πιθανό να αναπτυχθεί γρηγορότερα με την πάροδο του χρόνου. Αυτό το ανοιχτό πνεύμα αποτυπώνεται στο GCI συμπεριλαμβάνοντας έναν σταθμισμένο μέσο όρο πολλών διαφορετικών συστατικών, που το καθένα μετρά μια διαφορετική πτυχή του ανταγωνισμού.

Η σταθερότητα του μακροοικονομικού περιβάλλοντος είναι σημαντική για τις επιχειρήσεις και, επομένως, είναι σημαντική για τη συνολική ανταγωνιστικότητα μιας χώρας. Αν και είναι σίγουρα αληθές ότι μόνο η μακροοικονομική σταθερότητα δεν μπορεί να αυξήσει την παραγωγικότητα ενός έθνους, αναγνωρίζεται επίσης ότι η μακροοικονομική αναταραχή βλάπτει την οικονομία, όπως φαίνεται τα τελευταία χρόνια, εμφανώς στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Η κυβέρνηση δεν μπορεί να παράσχει υπηρεσίες αποτελεσματικά εάν πρέπει να έχει υψηλό ενδιαφέρον για πληρωμές για τα προηγούμενα χρέη της. Οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να λειτουργούν αποτελεσματικά όταν ο πληθωρισμός και

οι τιμές δεν είναι διαθέσιμες. Εν ολίγοις, η οικονομία δεν μπορεί να αναπτυχθεί με βιώσιμο τρόπο, εκτός εάν το μακροοικονομικό περιβάλλον είναι σταθερό.

Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης είναι να εξετάσει τον φορολογικό ανταγωνισμό που υπάρχει στις χώρες της Ασίας. Στην παρούσα μελέτη θα χρησιμοποιηθούν οι χώρες της Ασίας και συγκεκριμένα η Ιαπωνία, η Κίνα, η Ινδία, το Χονγκ Κονγκ, οι Μαλβίδες και η Συρία. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η Μαλαισία και η Ταϊλάνδη δεν αναλύονται στο εμπειρικό μέρος διότι δεν βρέθηκαν επαρκή δεδομένα για την χρονική περίοδο που εξετάστηκε.

Για την εκτίμηση του υποδείγματος χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση των πάνελ δεδομένων, τα οποία έχουν δύο διαστάσεις την διαστρωματική και την χρονολογική, όπου μονάδα της διαστρωματικής διάστασης είναι η κάθε χώρα και η χρονολογική διάσταση περιλαμβάνει τις χρονιές από το 2008 έως το 2018. Ως μέθοδο εκτίμησης των πάνελ/δεδομένων επιλέχθηκε η Μέθοδος των Ελάχιστων Τετραγώνων (OLS).

5.1 Πάνελ Δεδομένα

Η ανάλυση πάνελ δεδομένων αποτελεί συνδυαστική μέθοδο διαστρωματικών στοιχείων και χρονολογικών σειρών. Τα δεδομένα αυτά έχουν συγκεκριμένη δομή ώστε η διαστρωματική παρατήρηση να σχετίζεται με την αντίστοιχη χρονική παρατήρηση, δηλαδή έχουν διάσταση χώρου και χρόνου. Υπάρχουν πολλά πλεονεκτήματα από την χρήση των πάνελ δεδομένων, όπως το ότι επιτρέπουν να ληφθεί υπόψη η ανομοιογένεια μεταξύ των οικονομικών μονάδων, αναλύοντας την δυναμική των δεδομένων χρονικά, διατηρώντας την ετερογένεια στα χαρακτηριστικά της κάθε μονάδας. Αντίθετα οι απλές χρονολογικές σειρές αγνοούν την διαφορετικότητα στα χαρακτηριστικά και μπορεί να οδηγήσουν σε μεροληπτικά συμπεράσματα, ενώ τα πάνελ δεδομένα δίνουν τη δυνατότητα να εξετάζονται τόσο οι στατικές όσο και οι δυναμικές αλληλεξαρτήσεις. Ακόμη η συγκεκριμένη μεθοδολογία μας επιτρέπει να ελέγξουμε για παράγοντες που μπορεί να μεταβάλλονται διαστρωματικά, αλλά όχι διαχρονικά ή για παράγοντες που προκαλούν μεροληψία λόγω παράλειψης μεταβλητών.

Επιπλέον η μέθοδος επιτρέπει την εμπειρική ανάλυση πολυπλοκότερων θεωρητικών υποδειγμάτων και παρακάμπτει το βασικό πρόβλημα των διαστρωματικών στοιχείων που είναι η ετεροσκεδαστικότητα. Η χρήση πάνελ δεδομένων περιέχει πολύ περισσότερες πληροφορίες για την κάθε οικονομική

οντότητα, κάτι που οδηγεί στην βελτίωση των εκτιμώμενων συντελεστών και βοηθά στον περιορισμό της πολυσυγγραμμικότητας, κάνοντας την έρευνα πιο συνεπή. Ωστόσο η μέθοδος παρουσιάζει και μειονεκτήματα. Αρχικά είναι δύσκολο ο σχεδιασμός μιας τέτοιας έρευνας και η συλλογή του μεγάλου αριθμού των στατιστικών δεδομένων. Επιπλέον μπορεί να παρουσιαστούν σφάλματα μέτρησης των μεταβλητών ή ακόμη και σφάλματα κατά τη συλλογή και καταγραφή των στατιστικών παρατηρήσεων.

Βασικό υπόδειγμα

Στην πάνελ ανάλυση, το βασικό υπόδειγμα διατυπώνεται ως εξής:

$$Y_{it} = a_0 + a_1X_{it,1} + a_2X_{it,2} + \dots + a_kX_{it,k} + \varepsilon,$$

όπου

- Y_{it} είναι η παρατήρηση της μονάδας i της εξάρτημένης μεταβλητής Y για $i = 1, 2, 3, \dots, N$ και $t = 1, 2, 3, \dots, T$
- $X_{t,k,j}$ είναι η t παρατήρηση της μονάδας i της ανεξάρτητης μεταβλητής X_j για $i = 1, 2, 3, \dots, N, t = 1, 2, 3, \dots, T$ και $j = 1, 2, 3, \dots, K$
- ε είναι το σφάλμα της πρόβλεψης

Μέθοδος Ελάχιστων Τετραγώνων (OLS)

Η εκτίμηση των παραμέτρων του μοντέλου γίνεται με τη μέθοδο των ελάχιστων τετραγώνων (OrdinaryLeastSquares ή OLS). Η μέθοδος αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση του αθροίσματος των τετραγώνων των καταλοίπων, δηλαδή το άθροισμα των τετραγώνων των αποκλίσεων από τη γραμμή παλινδρόμησης που προκύπτει, είναι ελάχιστο. Από την μέθοδο OLS προσδιορίζεται η ευθεία που προσεγγίζει όσο το δυνατόν περισσότερο τα σημεία του διαγράμματος διασποράς.

Με σκοπό να γίνει η καλύτερη προσαρμογή του μοντέλου στα δεδομένα, υπολογίζεται ο συντελεστής προσδιορισμού R^2 , με βάση το μοντέλο παλινδρόμησης. Ο συντελεστής προσδιορισμού είναι ένα μέτρο της ικανότητας του μοντέλου να προσαρμόζεται. Ανεξάρτητα από τον αριθμό των ερμηνευτικών μεταβλητών, ο συντελεστής ορίζεται ως η αναλογία της μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής που ερμηνεύεται από την παλινδρόμηση, δηλαδή από τις ανεξάρτητες

μεταβλητές. Ο συντελεστής παίρνει τιμές στο διάστημα (0,1), όταν έχει τιμή κοντά στο μηδέν οι ανεξάρτητες μεταβλητές δεν παρουσιάζουν συσχέτιση με την εξαρτημένη. Με λίγα λόγια όσο πιο κοντά στη μονάδα είναι η τιμή R^2 , τόσο καλύτερα προσεγγίζει και ερμηνεύει το μοντέλο την εξαρτημένη μεταβλητή.

Η τιμή του συντελεστή επηρεάζεται άμεσα από το πλήθος των ανεξάρτητων μεταβλητών του μοντέλου. Αν το δείγμα έχει μικρό αριθμό παρατηρήσεων και μεγάλο αριθμό ερμηνευτικών μεταβλητών, προκύπτει πρόβλημα συνέπειας και ακρίβειας των εκτιμητών. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα χρησιμοποιείται ο διορθωμένος συντελεστής προσδιορισμού. Η βασική τους διαφορά είναι πως αν στο μοντέλο προστεθεί μια καινούργια μεταβλητή, ο συντελεστής προσδιορισμού θα αυξηθεί, ανεξάρτητα από το αν η νέα μεταβλητή συνεισφέρει σημαντικά ή όχι στην ερμηνευμένη μεταβλητή, ενώ αντίθετα ο διορθωμένος συντελεστής ενδέχεται να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα, επομένως είναι πιο συνεπής.

Για να διαπιστωθεί αν το μοντέλο είναι κατάλληλο για την ερμηνεία της εξαρτημένης μεταβλητής, χρησιμοποιείται το F-test. Το αποτέλεσμα του κριτηρίου προκύπτει από την παλινδρόμηση και αν η κριτική του τιμή είναι στατιστικά σημαντική τότε το μοντέλο είναι κατάλληλο να εξηγήσει τη μεταβλητότητα της εξαρτημένης μεταβλητής.

Το μοντέλο

Αρχικός στόχος της συγκεκριμένης μελέτης είναι να εξετάσει το φορολογικό ανταγωνισμό στις χώρες της Ασίας. Το υπόδειγμα στην συγκεκριμένη εργασία έχει την εξής μορφή συνάρτησης:

$$Y = A F(Y, K, P, T, E, V, F),$$

όπου

- Y είναι τα φορολογικά έσοδα
- P είναι ο πληθυσμός (% του συνόλου)
- T είναι οικρατικές δαπάνες (% του συνόλου)
- E είναι τοκρατικό έλλειμμα και χρηματοδότηση (% του ΑΕΠ)
- K είναι τα κρατικά έσοδα (% του συνόλου)
- V είναι δαπάνες του ΑΕΠ (% του ΑΕΠ)
- F είναι οι εργοδότες

Βασική εξίσωση και περιγραφή των μεταβλητών

Με βάση τα παραπάνω η εξίσωση που θα χρησιμοποιηθεί είναι η εξής:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 * P + \beta_2 * T + \beta_3 * E + \beta_4 * K + \beta_5 * V + \beta_5 * F$$

Εκτός από το κύριο μοντέλο θα εξεταστεί και άλλο ένα μοντέλο που θα εξετάζει την ανάπτυξη στις χώρες τη Ασίας. Σύμφωνα με αυτό, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ δίνεται από την εξίσωση:

$$AEΠ = \beta_0 + \beta_1 * B + \beta_2 * U + \beta_3 * A + \beta_4 * L + \beta_5 * L + \beta_6 * R + \beta_7 * Q + \beta_8 * W$$

όπου

- *B* είναι οι μέσες ξένες επενδύσεις, καθαρές εκροές (% του ΑΕΠ)
- *U* είναι οι ακαθάριστες αποταμιεύσεις (% του ΑΕΠ)
- *A* είναι το εμπόριο (% του ΑΕΠ)
- *L* είναι το εργατικό δυναμικό
- *R* είναι τα φορολογικά έσοδα (% του ΑΕΠ)
- *Q* είναι οι φορολογικές και εργασιακές εισφορές (% των εμπορικών κερδών)
- *W* είναι οι φόροι επί των κερδών (% των εμπορικών κερδών)

6. Αποτελέσματα

6.1 Περιγραφική Ανάλυση

Από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει τα περισσότερα φορολογικά έσοδα υπάρχουν στην Συρία, ενώ τα λιγότερα υπάρχουν στο Χόνγκ Κόνγκ. Ακόμα από τον πίνακα 1 προκύπτει ότι η Συρία και οι Μαλβίδες έχουν περισσότερα φορολογικά έσοδα σε σχέση με το συνολικό μέσο όρο των υπό εξέταση χώρων, ενώ η Ιαπωνία, η Κίνα, η Ινδία και το Χονγκ Κονγκ έχουν λιγότερα φορολογικά έσοδα σε σχέση με το συνολικό μέσο όρο των υπό εξέταση χώρων.

Πίνακας 1: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Φορολογικά έσοδα»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	8.37%	11.64%	10.25%	1.26%
Κίνα	9.09%	10.31%	9.8%	0.49%
Ινδία	9.81%	11.21%	10.7%	0.5%
ΧονγκΚόνγκ	0.01%	0.40%	0.30%	0.10%
Μαλβίδες	8.85%	19.90%	14.8%	3.90%
Συρία	18.10%	20.50%	19.7%	0.78%
Σύνολο	0.01%	20.50%	10.9%	6.15%

Από τον Πίνακα 2 παρατηρείται ότι ο υψηλότερος μέσος πληθυσμός είναι στην Κίνα, ενώ ο χαμηλότερος μέσος πληθυσμός είναι στις Μαλβίδες. Ακόμα από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει η Κίνα και η Ινδία έχουν υψηλότερο μέσο πληθυσμό σε σχέση με το μέσο πληθυσμό των υπό εξέταση χώρων. Ενώ η Ιαπωνία, το Χονγκ Κονγκ, οι Μαλβίδες και η Συρία έχουν χαμηλότερο μέσο πληθυσμό σε σχέση με το μέσο πληθυσμό των υπό εξέταση χώρων.

Πίνακας 2: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Πληθυσμό»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	126776700	128070000	127.460.090	502189
Κίνα	1324700000	1391200000	1.357.972.727	22431990
Ινδία	1200700000	1384700000	1.283.645.455	52350556
ΧονγκΚόνγκ	6957800	7421300	7.183.518	163530
Μαλβίδες	327487	502123	414.854	63662

Συρία	17054000	21362500	19.330.109	1725534
Σύνολο	327487	1391200000	466.001.125	611350120

Από τον πίνακα 3 προκύπτει ότι οι υψηλότερες κρατικές δαπάνες παρουσιάζονται στις Μαλβίδες και οι μικρότερες κρατικές δαπάνες στην Ιαπωνία. Ακόμα από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι η Ιαπωνία, η Κίνα, η Ινδία, το Χονγκ Κονγκ και η Συρία έχουν μικρότερο μέσο όρο στις κρατικές δαπάνες σε σχέση με τις μέσες συνολικές κρατικές δαπάνες των υπό εξέταση χωρών, ενώ οι Μαλβίδες έχουν μεγαλύτερες μέσες κρατικές δαπάνες σε σχέση με τις μέσες συνολικές κρατικές δαπάνες των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 3: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Κρατικές δαπάνες»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	0%	5.64%	4.7%	1.61%
Κίνα	4.05%	9.50%	7.2%	1.59%
Ινδία	8.13%	10.63%	9%	0.71%
ΧονγκΚόνγκ	13.56%	16.89%	15.1%	1.14%
Μαλβίδες	29.50%	63.09%	42.7%	9.98%
Συρία	12.02%	13.98%	12.9%	0.70%
Σύνολο	0%	63.09%	15.3%	13.45%

Από τον πίνακα 4 προκύπτει ότι το υψηλότερο κρατικό έλλειμμα παρουσιάζεται στις Μαλβίδες, αλλά το χαμηλότερο κρατικό έλλειμμα παρουσιάζεται στην Ινδία. Επίσης, η Κίνα και η Ινδία έχουν χαμηλότερο κρατικό έλλειμμα σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Ιαπωνία, το Χονγκ Κονγκ, οι Μαλβίδες και η Συρία έχουν υψηλότερο κρατικό έλλειμμα σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 4: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Κρατικό έλλειμμα»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	15.47%	18.82%	17.4%	1.05%
Κίνα	10.96%	16.76%	13.4%	2.53%
Ινδία	11.42%	13.23%	12.5%	0.67%

ΧονγκΚόνγκ	16.93%	19.21%	18.1%	0.79%
Μαλβίδες	17.65%	25.98%	23.4%	2.81%
Συρία	20.45%	23.40%	21.6%	0.87%
Σύνολο	10.96%	25.98%	17.7%	4.32%

Από τον πίνακα 5 προκύπτει ότι τα υψηλότερα κρατικά έσοδα παρουσιάζονται στην Ιαπωνία, αλλά τα χαμηλότερα κρατικά έσοδα παρουσιάζονται στις Μαλβίδες. Επίσης, η Κίνα, το Χονγκ Κονγκ, οι Μαλβίδες και η Συρία έχουν τα χαμηλότερα κρατικά έσοδα σε σχέση με τα μέσα συνολικά των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Ιαπωνία και η Ινδία έχουν υψηλότερα κρατικά έσοδα σε σχέση με τα μέσα συνολικά των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 5: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Κρατικά έσοδα»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	42.11%	50.96%	47.7%	2.39%
Κίνα	16.41%	28.27%	22.6%	3.67%
Ινδία	41.25%	50.27%	45.4%	2.62%
ΧονγκΚόνγκ	14.47%	23.51%	19.1%	3.29%
Μαλβίδες	2.83%	4.29%	3.4%	0.41%
Συρία	15.67%	22.79%	19.1%	2.10%
Σύνολο	2.83%	50.96%	26.2%	15.94%

Από τον πίνακα 6 προκύπτει ότι οι υψηλότερες δαπάνες παρουσιάζονται στις Μαλβίδες, αλλά οι χαμηλότερες δαπάνες παρουσιάζονται στην Ινδία. Επίσης, η Ιαπωνία, η Ινδία και η Συρία έχουν χαμηλότερες δαπάνες σε σχέση με τις μέσες συνολικές των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Κίνα, οι Μαλβίδες και το Χονγκ Κονγκ έχουν υψηλότερες δαπάνες σε σχέση με τις μέσες συνολικές των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 6: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Δαπάνες»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	-2.47%	1.46%	-0.2%	1.39%
Κίνα	0.78%	7.59%	3.0%	1.78%
Ινδία	-6.72%	-1.77%	-4.1%	1.67%

ΧονγκΚόνγκ	0.06%	10.17%	3.2%	3.37%
Μαλβίδες	-8.10%	15.43%	5.5%	8.51%
Συρία	-2.13%	2.38%	0.1%	1.49%
Σύνολο	-8.10%	15.43%	1.2%	4.92%

Από τον πίνακα 7 προκύπτει ότι το υψηλότερο ποσοστό εργοδοτών παρουσιάζεται στη Συρία, αλλά το χαμηλότερο ποσοστό εργοδοτών παρουσιάζεται στην Ινδία. Επίσης, οι Μαλβίδες, το Χονγκ Κονγκ, η Κίνα και η Συρία έχουν υψηλότερο ποσοστό εργοδοτών σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Ιαπωνία και η Ινδία έχουν χαμηλότερο ποσοστό εργοδοτών σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 7: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Εργοδότες»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	1.96%	2.49%	2.2%	0.19%
Κίνα	2.85%	3.09%	3.0%	0.08%
Ινδία	1.21%	1.62%	1.5%	0.16%
ΧονγκΚόνγκ	2.78%	3.79%	3.2%	0.39%
Μαλβίδες	3.47%	4.16%	3.7%	0.29
Συρία	3.99%	7.19%	4.70%	0.85%
Σύνολο	1.21%	7.19%	3.0%	1.11%

Από τον πίνακα 8 προκύπτει ότι το υψηλότερο ποσοστό ΑΕΠ παρουσιάζεται στην Κίνα, αλλά το χαμηλότερο ποσοστό ΑΕΠ παρουσιάζεται στην Ιαπωνία. Επίσης, η Ιαπωνία και το Χονγκ Κονγκ έχουν χαμηλότερο ποσοστό ΑΕΠ σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Κίνα, η Ινδία, οι Μαλβίδες, η Ινδία και η Συρία έχουν το υψηλότερο ποσοστό ΑΕΠ σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 8: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «ΑΕΠ»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	-5.42%	4.19%	0.6%	2.43%
Κίνα	6.57%	10.64%	8.1%	1.44%

Ινδία	3.09%	8.50%	6.8%	1.64%
ΧονγκΚόνγκ	-2.46%	6.77%	2.7%	2.25%
Μαλβίδες	-7.23%	9.49%	5.3%	4.65%
Συρία	-3.55%	13.47%	4.9%	4.13%
Σύνολο	-7.23%	13.47%	4.8%	3.82%

Από τον πίνακα 9 προκύπτει ότι οι υψηλότερες άμεσες ξένες επενδύσεις παρουσιάζονται στο Χονγκ Κονγκ, αλλά οι χαμηλότερες άμεσες ξένες επενδύσεις παρουσιάζονται στην Ιαπωνία. Επίσης, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Ινδία και η Συρία έχουν χαμηλότερες ξένες επενδύσεις σε σχέση με τις μέσες συνολικές των υπό εξέταση χωρών, ενώ το Χονγκ Κονγκ και οι Μαλβίδες έχουν υψηλότερες άμεσες επενδύσεις σε σχέση με τις μέσες συνολικές των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 9: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Άμεσες Ξένες επενδύσεις»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	-0.01%	0.83%	0.3%	0.27%
Κίνα	1.37%	4.0%	2.6%	0.93%
Ινδία	1.31%	3.62%	1.9%	0.66%
ΧονγκΚόνγκ	23.84%	58.52%	35.7%	10.15%
Μαλβίδες	6.74%	15.27%	9.4%	2.36%
Συρία	0.43%	2.48%	0.97%	0.63%
Σύνολο	-0.01%	58.52%	8.5%	13.27%

Από τον πίνακα 10 προκύπτει ότι οι υψηλότερες ακαθάριστες επενδύσεις παρουσιάζονται στη Κίνα, αλλά οι χαμηλότερες ακαθάριστες επενδύσεις παρουσιάζονται στις Μαλβίδες. Επίσης, η Ιαπωνία, το Χονγκ Κονγκ, οι Μαλβίδες και Συρία έχουν τις χαμηλότερες ακαθάριστες αποταμιεύσεις σε σχέση με τις μέσες συνολικές των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Κίνα και η Ινδία έχουν υψηλότερες ακαθάριστες αποταμιεύσεις σε σχέση με τις μέσες συνολικές των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 10: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Ακαθάριστες αποταμιεύσεις»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	22.14%	28.11%	25.2%	1.93%
Κίνα	45.47%	52.24%	48.8%	2.35%
Ινδία	30.94%	36.31%	33.9%	2.03%
ΧονγκΚόνγκ	24.86%	36.02%	28.1%	3.56%
Μαλβίδες	7.63%	43.66%	17.7%	12.40%
Συρία	18.34%	25.65%	22.4%	2.26%
Σύνολο	7.63%	52.24%	29.3%	11.41%

Από τον πίνακα 10 προκύπτει ότι το υψηλότερο ποσοστό στο εμπόριο παρουσιάζεται στο Χονγκ Κονγκ, αλλά το χαμηλότερο ποσοστό στο εμπόριο παρουσιάζεται στην Κίνα. Επίσης, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Ινδία και η Συρία έχουν το χαμηλότερο ποσοστό στο εμπόριο σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών, ενώ το Χονγκ Κονγκ και οι Μαλβίδες έχουν το υψηλότερο ποσοστό εμπορίου σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 10: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Εμπόριο»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	52.41%	60.90%	58.6%	2.54%
Κίνα	37.21%	57.61%	45.2%	6.48%
Ινδία	40.16%	55.79%	48.1%	5.99%
ΧονγκΚόνγκ	348.40%	442.62%	396.8%	30.07%
Μαλβίδες	136.11%	178.14%	153.9%	13.53%
Συρία	30.49%	84.11%	53.6%	16.02%
Σύνολο	30.49%	442.62%	126%	128.64%

Από τον πίνακα 11 προκύπτει ότι το υψηλότερο εργατικό δυναμικό παρουσιάζεται στην Ινδία, και το ελάχιστο εργατικό δυναμικό παρουσιάζεται στις Μαλβίδες. Επίσης, η Ιαπωνία, το Χονγκ Κονγκ, οι Μαλβίδες και η Συρία έχουν χαμηλότερο εργατικό δυναμικό σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Κίνα και η

Ινδία έχουν υψηλότερο εργατικό δυναμικό σε σχέση με το μέσο συνολικό των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 11: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Εργατικό δυναμικό»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	31790000	342170000	270.550.579	1180089312
Κίνα	770730700	7873993000	779.917.290	6428972
Ινδία	1200700000	1352600000	1.279.200.000	50187349
ΧονγκΚόνγκ	6957800	7451000	718.663	169211
Μαλβίδες	353398	516454	436.950	59281
Συρία	4770400	5757400	5.322.518	388631
Σύνολο	353398	1352600000	390.435.700	489909521

Από τον πίνακα 12 προκύπτει ότι οι υψηλότερες φορολογικές και εργασιακές εισφορές παρουσιάζονται στην Κίνα, αλλά οι χαμηλότερες φορολογικές και εργασιακές εισφορές παρουσιάζονται στις Μαλβίδες. Επίσης, η Ιαπωνία, το Χονγκ Κονγκ και οι Μαλβίδες έχουν χαμηλότερες φορολογικές και εργασιακές εισφορές σε σχέση με τις μέσες συνολικά φορολογικές και εργασιακές εισφορές των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Κίνα, η Ινδία και η Συρία έχουν φορολογικές και εργασιακές εισφορές σε σχέση με τις μέσες συνολικές των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 12: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Φορολογικές και εργασιακές εισφορές»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	15.95%	16.28%	16.1%	0.12%
Κίνα	43.20%	49.80%	46.7%	2.30%
Ινδία	20.30%	20.80%	20.5%	0.22%
ΧονγκΚόνγκ	4.90%	5.30%	5.2%	0.13%
Μαλβίδες	0%	7.90%	4.8%	3.87%
Συρία	19.30%	19.30%	19.30%	0%
Σύνολο	0%	49.80%	18.8%	14.18%

Από τον πίνακα 13 προκύπτει ότι οι υψηλότεροι φόροι επί κερδών παρουσιάζονται στην Κίνα, αλλά οι χαμηλότερες φορολογικές και εργασιακές εισφορές παρουσιάζονται στο Χονγκ Κονγκ. Επίσης, η Ιαπωνία, η Κίνα και οι Μαλβίδες έχουν χαμηλότερους φόρους επί των κερδών σε σχέση με τις μέσους συνολικά φόρους επί των κερδών των υπό εξέταση χωρών, ενώ η Ινδία, το Χονγκ Κονγκ και η Συρία έχουν υψηλότερους φορολογικές και εργασιακές εισφορές σε σχέση με τους μέσους συνολικούς των υπό εξέταση χωρών.

Πίνακας 13: Κύρια στατιστικά μέτρα για την μεταβλητή «Φόροι επί των κερδών»

Χώρες	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση τιμή	Τυπική απόκλιση
Ιαπωνία	15.62%	17.09%	16.2%	0.38%
Κίνα	10.60%	12.70%	11.6%	0.81%
Ινδία	21.70%	24.20%	23.6%	0.68%
ΧονγκΚόνγκ	17.50%	175%	31.9%	47.43%
Μαλβίδες	0%	13.10%	8.2%	6.50%
Συρία	20%	23%	21.4%	1.52%
Σύνολο	0%	175%	18.8%	20.41%

6.2 Συσχέτιση

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται οι συσχετίσεις των μεταβλητών. Ο έλεγχος συσχέτισης πραγματοποιήθηκε με την βοήθεια του έλεγχου Pearson. Η αρνητική σχέση μεταξύ δύο μεταβλητών σημαίνει ότι υπάρχει αντιστρόφως ανάλογη σχέση μεταξύ των μεταβλητών, δηλαδή καθώς αυξάνεται η μία μεταβλητή μειώνεται η άλλη. Ενώ όταν υπάρχει θετική σχέση μεταξύ δύο μεταβλητών σημαίνει ότι υπάρχει ανάλογη σχέση, δηλαδή καθώς αυξάνεται η μία μεταβλητή αυξάνεται και η άλλη.

Από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει ισχυρή αρνητική σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και του πληθυσμού ($r = -0.772, p < 1\%$) και μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και των κρατικών εσόδων ($r = -0.417, p < 1\%$). Ενώ υπάρχει θετική ισχυρή σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και του κρατικού ελλείμματος ($r = 0.775, p < 1\%$) και των εργοδοτών ($r = 0.694, p < 1\%$). Τέλος υπάρχει μέτρια σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και των κρατικών δαπανών ($r = 0.301, p < 5\%$).

Ακόμα από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ του πληθυσμού και του κρατικού ελλείμματος ($r = -0.807, p < 1\%$). Υπάρχει αρνητική μέτρια σχέση μεταξύ του πληθυσμού και των εργοδοτών ($r = -0.545, p < 1\%$) και των κρατικών δαπανών ($r = -0.420, p < 1\%$), ενώ υπάρχει ελάχιστη σχέση μεταξύ του πληθυσμού και των δαπανών ($r = -0.264, p < 5\%$). Τέλος από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει θετική μέτρια σχέση μεταξύ του πληθυσμού και των κρατικών εσόδων ($r = 0.384, p < 1\%$).

Επίσης από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ των κρατικών δαπανών και των κρατικών εσόδων ($r = -0.730, p < 1\%$). Ενώ υπάρχει μέτρια θετική σχέση μεταξύ των κρατικών δαπανών και του κρατικού ελλείμματος ($r = 0.656, p < 1\%$), των δαπανών ($r = 0.432, p < 1\%$) και των εργοδοτών ($r = 0.378, p < 1\%$).

Επιπρόσθετα από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι το κρατικό έλλειμμα έχει ελάχιστη θετική συσχέτιση με τις δαπάνες ($r = 0.251, p < 5\%$) και θετική ισχυρή σχέση με τους εργοδότες ($r = 0.723, p < 1\%$), ενώ έχει αρνητική μέτρια σχέση με τα κρατικά έσοδα ($r = -0.642, p < 1\%$). Ακόμα από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ των κρατικών εσόδων και των δαπανών ($r = -0.541, p < 1\%$) και αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ των κρατικών εσόδων και των εργοδοτών ($r = -0.742, p < 1\%$). Τέλος υπάρχει μέτρια θετική σχέση μεταξύ των δαπανών και των εργοδοτών ($r = 0.314, p < 5\%$).

Πίνακας 14: Έλεγχος συσχέτισης Pearson μεταξύ των μεταβλητών Φορολογικά έσοδα, Πληθυσμός, Κρατικές δαπάνες, Κρατικό έλλειμμα, Κρατικά έσοδα, Δαπάνες & Εργοδότες

		Φορολογικά έσοδα	Πληθυσμός	Κρατικές δαπάνες	Κρατικό έλλειμμα	Κρατικά έσοδα	Δαπάνες	Εργοδότες
Φορολογικά έσοδα	r	1	-,772**	,301*	,775**	-,417**	,117	,694**
	p		,000	,014	,000	,001	,351	,000
Πληθυσμός	r	-,772**	1	-,420**	-,807**	,384**	-,264*	-,545**
	p	,000		,000	,000	,001	,032	,000
Κρατικές δαπάνες	r	,301*	-,420**	1	,656**	-,730**	,432**	,378**
	p	,014	,000		,000	,000	,000	,002
Κρατικό	r	,775**	-,807**	,656**	1	-,642**	,251*	,723**
	p							

έλλειμμα	p	,000	,000	,000		,000	,042	,000
Κρατικά έσοδα	r	-,417**	,384**	-,730**	-,642**	1	-,541**	-,742**
	p	,001	,001	,000	,000		,000	,000
Δαπάνες	r	,117	-,264*	,432**	,251*	-,541**	1	,314*
	p	,351	,032	,000	,042	,000		,010
Εργοδότες	r	,694**	-,545**	,378**	,723**	-,742**	,314*	1
	p	,000	,000	,002	,000	,000	,010	
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει μετρία θετική σχέση μεταξύ του ΑΕΠ και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών ($r = 0.417, p < 1\%$) και του εργατικού δυναμικού ($r = 0.374, p < 1\%$) και υπάρχει ελάχιστη θετική σχέση μεταξύ του ΑΕΠ και των ακαθάριστων αποταμιεύσεων ($r = 0.253, p < 5\%$). Ακόμα υπάρχει ισχυρή θετική σχέση μεταξύ των άμεσων ξένων επενδύσεων και του εμπορίου ($r = 0.942, p < 1\%$), ενώ υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ των άμεσων ξένων επενδύσεων και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών ($r = -0.483, p < 1\%$) και του εργατικού δυναμικού ($r = -0.391, p < 1\%$). Επίσης, από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει μέτρια θετική σχέση μεταξύ των ακαθάριστων αποταμιεύσεων και του εργατικού δυναμικού ($r = 0.600, p < 1\%$) και ισχυρή συσχέτιση μεταξύ των ακαθάριστων αποταμιεύσεων και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών ($r = 0.745, p < 1\%$). Ενώ υπάρχει αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ των ακαθάριστων αποταμιεύσεων και των φορολογικών εσόδων ($r = -0.711, p < 1\%$). Επιπρόσθετα, από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ του εμπορίου και του εργατικού δυναμικού ($r = -0.482, p < 1\%$) και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών ($r = -0.585, p < 1\%$). Ενώ υπάρχει μέτρια θετική σχέση μεταξύ του εμπορίου και των φορολογικών εσόδων ($r = 0.329, p < 1\%$).

Επίσης, υπάρχει ισχυρή αρνητική σχέση μεταξύ του εργατικού δυναμικού και των φορολογικών εσόδων ($r = -0.750, p < 1\%$), ενώ υπάρχει μέτρια θετική σχέση μεταξύ του εργατικού δυναμικού και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών ($r = 0.565, p < 1\%$). Τέλος, υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ φορολογικών εσόδων και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών ($r = -0.488, p < 1\%$).

Πίνακας 14: ΑΕΠ, Άμεσες Ξένες Επενδύσεις καθαρές εκροές, Ακαθάριστες αποταμιεύσεις, Εμπόριο, Εργατικό δυναμικό, Φορολογικά έσοδα, Φορολογικές και εργασιακές εισφορές & Φόροι επί των κερδών

		ΑΕΠ	Άμεσες Ξένες Επενδύσεις	Ακαθάριστες αποταμιεύσεις	Εμπόριο	Εργατικό δυναμικό	Φορολογικά έσοδα	Φορολογικές και εργασιακές εισφορές	Φόροι επί των κερδών
ΑΕΠ	r	1	-,147	,253*	-,234	,374**	-,226	,417**	-,040
	p		,237	,040	,058	,002	,068	,000	,747
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις καθαρές εκροές	r	-,147	1	-,138	,942**	-,391**	,261*	-,483**	,235
	p	,237		,269	,000	,001	,034	,000	,058
Ακαθάριστες αποταμιεύσεις	r	,253*	-,138	1	-,210	,600**	-,711**	,745**	-,065
	p	,040	,269		,090	,000	,000	,000	,603
Εμπόριο	r	-,234	,942**	-,210	1	-,482**	,329**	-,585**	,204
	p	,058	,000	,090		,000	,007	,000	,100
Εργατικό δυναμικό	r	,374**	-,391**	,600**	-,482**	1	-,750**	,565**	-,003
	p	,002	,001	,000	,000		,000	,000	,982
Φορολογικά έσοδα	r	-,226	,261*	-,711**	,329**	-,750**	1	-,488**	,159
	p	,068	,034	,000	,007	,000		,000	,201
Φορολογικές και Εργασιακές εισφορές	r	,417**	-,483**	,745**	-,585**	,565**	-,488**	1	-,112
	p	,000	,000	,000	,000	,000	,000		,371
Φόροι επί των κερδών	r	-,040	,235	-,065	,204	-,003	,159	-,112	1
	p	,747	,058	,603	,100	,982	,201	,371	
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).									
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).									

6.3 Οικονομικά Μοντέλα

Στην συνέχεια πραγματοποιήθηκαν δύο γραμμικές παλινδρομήσεις για να προσδιοριστούν τα μοντέλα που ορίστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο. Πρώτα θα ελεγχθεί το μοντέλο:

$$\text{Φορολογικά έσοδα} = \beta_0 + \beta_1 * \text{Πληθυσμός (\% του συνόλου)} + \beta_2 * \text{Κρατικές δαπάνες (\% του συνόλου)} + \beta_3 * \text{Κρατικό έλλειμμα και χρηματοδότηση (\% του ΑΕΠ)} + \beta_4 * \text{Κρατικά έσοδα (\% του συνόλου)} + \beta_5 * \text{Δαπάνες ΑΕΠ (\% του ΑΕΠ)} + \beta_5 * \text{Εργοδότες}$$

Από τον πίνακα 15 προκύπτει ότι οι ανεξάρτητες μεταβλητές του μοντέλου επεξηγούν την εξαρτημένη, φορολογικά έσοδα, κατά 61.4%.

Πίνακας 15: Συντελεστής προσδιορισμού για το πρώτο μοντέλο

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,784 ^a	,614	,575	4,01036
a. Predictors: (Constant), Εργοδότες, Δαπάνες, Κρατικές δαπάνες, Πληθυσμός, Κρατικά έσοδα, Κρατικό έλλειμμα				

Από τον πίνακα 16 προκύπτει ότι στατιστικά σημαντικές είναι οι μεταβλητές εργοδότες ($p = 0.000 < 5\%$), οι κρατικές δαπάνες ($p = 0.007 < 5\%$), το κρατικό έλλειμμα ($p=0.000<5\%$), τα κρατικά έσοδα ($p=0.000<5\%$) και οι εργοδότες ($p=0.000<5\%$).

$$\text{Φορολογικά έσοδα} = -45.596 + 8.977 \text{ E}^{-9} * \text{Πληθυσμός (\% του συνόλου)} + 0.213 * \text{Κρατικές δαπάνες (\% του συνόλου)} + 1.273 * \text{Κρατικό έλλειμμα και χρηματοδότηση (\% του ΑΕΠ)} + 0.394 * \text{Κρατικά έσοδα (\% του συνόλου)} - 0.063 * \text{Δαπάνες ΑΕΠ (\% του ΑΕΠ)} + 4.681 * \text{Εργοδότες}$$

Άρα από το μοντέλο παρουσιάζεται ότι ο πληθυσμός, οι κρατικές δαπάνες, το κρατικό έλλειμμα, τα κρατικά έσοδα και οι εργοδότες επηρεάζουν θετικά τα φορολογικά έσοδα. Ενώ οι δαπάνες επηρεάζουν αρνητικά τα φορολογικά έσοδα.

Πίνακας 16: Συντελεστές του πρώτου μοντέλου

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-43,596	6,796		-6,415	,000
	Πληθυσμός	8,977E-9	,000	,892	5,831	,000
	Κρατικές δαπάνες	,213	,076	,465	2,784	,007
	Κρατικό έλλειμμα	1,273	,316	,893	4,023	,000
	Κρατικά έσοδα	,394	,078	1,020	5,023	,000
	Δαπάνες	-,063	,130	-,051	-,486	,628
	Εργοδότες	4,681	,989	,850	4,732	,000
a. Dependent Variable: Φορολογικά έσοδα						

Στην συνέχεια θα ελεγχθεί το μοντέλο

$AEΠ = \beta_0 + \beta_1 * \text{Άμεσες ξένες επενδύσεις, καθαρές εκροές (\% του AEΠ)} + \beta_2 * \text{Ακαθάριστες αποταμιεύσεις (\% του AEΠ)} + \beta_3 * \text{Εμπόριο (\% του AEΠ)} + \beta_4 * \text{Εργατικό δυναμικό} + \beta_5 * \text{Φορολογικά έσοδα (\% του AEΠ)} + \beta_6 * \text{Φορολογικές και εργασιακές εισφορές (\% των εμπορικών κερδών)} + \beta_7 * \text{Φόροι επί των κερδών (\% των εμπορικών κερδών)}$.

Από τον πίνακα 17 προκύπτει ότι οι ανεξάρτητες μεταβλητές του μοντέλου επεξηγούν την εξαρτημένη, φορολογικά έσοδα, κατά 26.1%.

Πίνακας 17: Συντελεστής προσδιορισμού για το δεύτερο μοντέλο

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,510 ^a	,261	,171	3,48067
a. Predictors: (Constant), Φόροι επί των κερδών, Εργατικό δυναμικό, Άμεσες Ξένες Επενδύσεις καθαρές εκροές, Ακαθάριστες αποταμιεύσεις, Φορολογικά έσοδα, Φορολογικές και εργασιακές εισφορές, Εμπόριο				

Από τον πίνακα 18 προκύπτει ότι στατιστικά σημαντική είναι η μεταβλητή φορολογικές και εργασιακές εισφορές ($p = 0.019 < 5\%$). Άρα προκύπτει το μοντέλο:

$AEΠ = 3.524 + 0.161 * \text{Φορολογικές και εργασιακές εισφορές (\% των εμπορικών κερδών)}$

Άρα από το μοντέλο παρουσιάζεται ότι οι φορολογικές και εργασιακές εισφορές επηρεάζουν θετικά το ΑΕΠ.

Πίνακας 18: Συντελεστές του δεύτερου μοντέλου

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,524	4,123		,855	,396
	Άμεσες Ξένες Επενδύσεις καθαρές εκροές	,090	,102	,313	,882	,382
	Ακαθάριστες αποταμιεύσεις	-,122	,087	-,363	-1,405	,165
	Εμπόριο	-,002	,012	-,080	-,197	,845
	Εργατικό δυναμικό	2,835E-9	,000	,363	1,862	,068
	Φορολογικά έσοδα	,028	,184	,033	,154	,878
	Φορολογικές και εργασιακές εισφορές	,161	,067	,596	2,413	,019
	Φόροι επί των κερδών	-,011	,023	-,059	-,484	,630
a. Dependent Variable: ΑΕΠ						

7. Συμπεράσματα

Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης ήταν να εξετάσει τον φορολογικό ανταγωνισμό που υπάρχει στις χώρες της Ασίας. Στην παρούσα μελέτη χρησιμοποιήθηκαν οι χώρες της Ασίας και συγκεκριμένα η Ιαπωνία, η Κίνα, η Ινδία, το Χονγκ Κονγκ, οι Μαλβίδες και η Συρία.

Από την έρευνα προέκυψε ότι η Συρία έχει τον υψηλότερο μέσο όρο στα φορολογικά έσοδα και στο ποσοστό εργοδοτών. Η Κίνα έχει τον υψηλότερο μέσο όρο στον πληθυσμό, στο ΑΕΠ, στις ακαθάριστες επενδύσεις, στις φορολογικές και εργασιακές εισφορές και στους φόρους επί κερδών. Οι Μαλβίδες έχουν τον υψηλότερο μέσο όρο στις κρατικές δαπάνες, στο κρατικό έλλειμμα και στις δαπάνες. Το Χονγκ Κονγκ έχει τον υψηλότερο μέσο όρο στις άμεσες ξένες επενδύσεις και στο ποσοστό του εμπορίου. Η Ιαπωνία έχει τον υψηλότερο μέσο όρο στα κρατικά έσοδα και η Ινδία στο εργατικό δυναμικό.

Ενώ το Χονγκ Κονγκ έχει τον μικρότερο μέσο όρο στα φορολογικά έσοδα και στις φορολογικές και εργασιακές εισφορές. Οι Μαλβίδες συγκέντρωσαν τον μικρότερο μέσο όρο στον πληθυσμό, στα κρατικά έσοδα, στις ακαθάριστες επενδύσεις, στο εργατικό δυναμικό και στις φορολογικές και εργασιακές εισφορές. Η Ιαπωνία συγκεντρώνει τον ελάχιστο μέσο όρο στις κρατικές δαπάνες, στο ποσοστό του ΑΕΠ και στις άμεσες ξένες επενδύσεις. Η Ινδία συγκεντρώνει τον μικρότερο μέσο όρο στο κρατικό έλλειμμα, στις δαπάνες και στο ποσοστό των εργοδοτών. Και η Κίνα έχει τον μικρότερο μέσο όρο στο ποσοστό του εμπορίου επί του ΑΕΠ.

Από την έρευνα προέκυψε ότι υπάρχει ισχυρή αρνητική σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και του πληθυσμού και μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και των κρατικών εσόδων. Ενώ υπάρχει θετική ισχυρή σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και του κρατικού ελλείμματος και των εργοδοτών. Τέλος υπάρχει μέτρια σχέση μεταξύ των φορολογικών εσόδων και των κρατικών δαπανών.

Ακόμα από την έρευνα προέκυψε ότι υπάρχει αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ του πληθυσμού και του κρατικού ελλείμματος. Υπάρχει αρνητική μέτρια σχέση μεταξύ του πληθυσμού και των εργοδοτών και των κρατικών δαπανών, ενώ υπάρχει ελάχιστη σχέση μεταξύ του πληθυσμού και των δαπανών. Τέλος από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει θετική μέτρια σχέση μεταξύ του πληθυσμού και των κρατικών εσόδων.

Επίσης από την έρευνα προέκυψε ότι υπάρχει αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ των κρατικών δαπανών και των κρατικών εσόδων. Ενώ υπάρχει μέτρια θετική σχέση

μεταξύ των κρατικών δαπανών και του κρατικού ελλείμματος, των δαπανών και των εργοδοτών.

Επιπρόσθετα από την έρευνα προέκυψε ότι το κρατικό έλλειμμα έχει ελάχιστη θετική συσχέτιση με τις δαπάνες και θετική ισχυρή σχέση με τους εργοδότες, ενώ έχει αρνητική μέτρια σχέση με τα κρατικά έσοδα. Ακόμα από τον ακόλουθο πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ των κρατικών εσόδων και των δαπανών και αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ των κρατικών εσόδων και των εργοδοτών. Τέλος υπάρχει μέτρια θετική σχέση μεταξύ των δαπανών και των εργοδοτών.

Από την έρευνα προέκυψε ότι υπάρχει μετρία θετική σχέση μεταξύ του ΑΕΠ και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών και του εργατικού δυναμικού και υπάρχει ελάχιστη θετική σχέση μεταξύ του ΑΕΠ και των ακαθάριστων αποταμιεύσεων. Ακόμα υπάρχει ισχυρή θετική σχέση μεταξύ των άμεσων ξένων επενδύσεων και του εμπορίου, ενώ υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ των άμεσων ξένων επενδύσεων και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών και του εργατικού δυναμικού. Επίσης, από την έρευνα προέκυψε ότι μέτρια θετική σχέση μεταξύ των ακαθάριστων αποταμιεύσεων και του εργατικού δυναμικού και ισχυρή συσχέτιση μεταξύ των ακαθάριστων αποταμιεύσεων και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών. Ενώ υπάρχει αρνητική ισχυρή σχέση μεταξύ των ακαθάριστων αποταμιεύσεων και των φορολογικών εσόδων. Επιπρόσθετα, από τον παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ του εμπορίου και του εργατικού δυναμικού και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών. Ενώ υπάρχει μέτρια θετική σχέση μεταξύ του εμπορίου και των φορολογικών εσόδων.

Επιπρόσθετα, από την έρευνα προέκυψε ότι υπάρχει ισχυρή αρνητική σχέση μεταξύ του εργατικού δυναμικού και των φορολογικών εσόδων, ενώ υπάρχει μέτρια θετική σχέση μεταξύ του εργατικού δυναμικού και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών. Τέλος, υπάρχει μέτρια αρνητική σχέση μεταξύ φορολογικών εσόδων και των φορολογικών και εργασιακών εισφορών.

Τέλος από την έρευνα προέκυψε ότι ο πληθυσμός, οι κρατικές δαπάνες, το κρατικό έλλειμμα, τα κρατικά έσοδα και οι εργοδότες επηρεάζουν θετικά τα φορολογικά έσοδα, ενώ οι δαπάνες επηρεάζουν αρνητικά τα φορολογικά έσοδα. Και ότι οι φορολογικές και εργασιακές εισφορές επηρεάζουν θετικά το ΑΕΠ.

Παραπομπές

Adhikari, R. (2002) «Φορολογική πολιτική και διοίκηση στις ασιατικές χώρες: μια ανασκόπηση βασικών ζητημάτων και επιλογών», Δελτίο IBFD: 46-59.

ASEAN (2019) ASEANIntegrationReport, The ASEAN SecretariatCommunity Relations Division (CRD), ISBN 978-602-5798-47-4

Asher, M.G. και Rajan, R.S. (1999) «Παγκοσμιοποίηση και φορολογικά συστήματα: επιπτώσεις στις αναπτυσσόμενες χώρες με ιδιαίτερη αναφορά στη Νοτιοανατολική Ασία», έγγραφο συζήτησης N. 99/23, Πανεπιστήμιο Adelaide, Αυστραλία: Κέντρο Διεθνών Οικονομικών Σπουδών.

Asher, M. andG. Heij (1999) «Η οικονομική κρίση της Νοτιοανατολικής Ασίας: επιπτώσεις στα φορολογικά συστήματα και τις μεταρρυθμίσεις», Δελτίο IBFD: 25-34.

Atkinson, A.B. andStiglitz, J.E. (1980) Διαλέξεις Δημοσίων Οικονομικών, Νέα Υόρκη και Λονδίνο: McGraw-Hill.

Auerbach, A.J. andHinesJ.R. (2001) «Φορολογία και οικονομική αποτελεσματικότητα», NBERWP SeriesN. 8181.

Baungsaard, T. andKeen, M. (2005) «Φορολογικά έσοδα και ελευθέρωση του εμπορίου», mimeo, Washington. D.C .: ΔΝΤ.

Bernardi, L. (2004) «Σκεπτικό και ανοιχτά θέματα για πιο ριζοσπαστικές φορολογικές μεταρρυθμίσεις», σε Bernardi, L. και Profeta, P. (Eds), TaxSystemsandTaxReformsinEurope, London&NewYork, Routledge: 30- 54.

Bernardi, L. (2005) «Κύριαθέματαφορολογικήςπολιτικής» σεBernardi, L. Chandler, M. and Gandullia, L. (Eds.), Tax Systems and Tax Reforms in New EU Members, London & New York: Routledge: 31 -59.

Bird R.M. (2005) «Φόροι προστιθέμενης αξίας στις αναπτυσσόμενες και μεταβατικές χώρες: μαθήματα και ερωτήσεις», έγγραφο που ετοιμάστηκε για την πρώτη παγκόσμια διάσκεψη διεθνούς φορολογικού διαλόγου για τον ΦΠΑ, Ρώμη: 15-16 Μαρτίου.

Bird, R.M. and Zolt, E.M. (2005) «Αναδιανομή μέσω της φορολογίας: ο περιορισμένος ρόλος του φόρου προσωπικού εισοδήματος στις αναπτυσσόμενες χώρες», έγγραφο διεθνούς φορολογικού προγράμματος N. 0508, Πανεπιστήμιο του Τορόντο: Joseph L. Rotman School of Management, Institute for International Business.

Bong-min, Y. (2001) Το εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα της Δημοκρατίας της Κορέας, Ουάσινγκτον, DC: Η Παγκόσμια Τράπεζα.

Burgess, R. and Stern, N. (1993) «Φορολογία και ανάπτυξη», *Journal of Economic Literature*, 2: 762-830.

Choon, C. (2002) «Σημαντικά ζητήματα και προκλήσεις στη δημοσιονομική αναδιάρθρωση στην Ασία», *IBFD Bulletin*: 146-154.

Cordenillo, R. (2005), «Το οικονομικό όφελος για τον ASEAN της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών ASEAN-Κίνας (ACFTA)», *Bureau for Economic Integration: Studies Unite*, Ιανουάριος.

Dalsgaard, T. and Kawagoe, M. (2000) «Το φορολογικό σύστημα στην Ιαπωνία: μια ανάγκη για ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση, έγγραφο εργασίας του OCSE Economics Department N. 231, Παρίσι: ΟΟΣΑ.

Dixit, A. (1985) «Φορολογική πολιτική σε ανοιχτές χώρες», στους A. Auerbach και M. Feldstein (Eds.), *Εγχειρίδιο για τα δημόσια οικονομικά*, Άμστερνταμ: Βόρεια Ολλανδία.

Easson, A. and Zolt, E.M. (2003), «Φορολογικά κίνητρα», έγγραφο που ετοιμάστηκε για το μάθημα της Παγκόσμιας Τράπεζας σχετικά με πρακτικά θέματα φορολογικής πολιτικής στις αναπτυσσόμενες χώρες: 28 Απριλίου-1 Μαΐου.

Emran, M.S. and Stiglitz, J.E. (2005), "On selective έμμεση φορολογική μεταρρύθμιση στις αναπτυσσόμενες χώρες", *Journal of Public Economics*, 89, 599-623.

Fox, W.F. και McIntyre, M.J. (2003), «Παγκοσμιοποίηση και φορολογικός σχεδιασμός στις αναπτυσσόμενες χώρες», έγγραφο που προετοιμάστηκε για το μάθημα της Παγκόσμιας Τράπεζας για πρακτικά θέματα φορολογικής πολιτικής στις αναπτυσσόμενες χώρες: 28 Απριλίου-1 Μαΐου.

Gandullia, L. (2005) «Μια επισκόπηση της φορολογίας» σε Bernardi, L., Chandler, M. και L. Gandullia (Eds), φορολογικά συστήματα και φορολογικές μεταρρυθμίσεις σε νέα μέλη της ΕΕ, Λονδίνο & Νέα Υόρκη, Routledge: 3- 30.

Giovannini, Enrico. (2008). Understanding economic statistics: an OECD perspective. [http://lst-iiiep.iiiep-unesco.org/cgi-bin/wwwi32.exe/\[in=epidoc1.in\]/?t2000=026462/\(100\)](http://lst-iiiep.iiiep-unesco.org/cgi-bin/wwwi32.exe/[in=epidoc1.in]/?t2000=026462/(100)).

Heady, C. (2002), «Φορολογική πολιτική στις αναπτυσσόμενες χώρες: τι μπορεί να μάθει από την εμπειρία του ΟΟΣΑ;», έγγραφο που προετοιμάστηκε για το σεμινάριο Φορολογικές προοπτικές: μια δημοκρατική προσέγγιση της δημόσιας χρηματοδότησης στις αναπτυσσόμενες χώρες, Πανεπιστήμιο του Σάσεξ: το Ινστιτούτο Αναπτυξιακές Μελέτες, 28-29 Οκτωβρίου.

Hines, J.R. Jr. (2004), «Μπορεί η θεμελιώδης φορολογική μεταρρύθμιση να αυξήσει την εγκληματική δραστηριότητα;», *Economica*, 71: 483-492.

Horner, F.M. (2001), «Χρειαζόμαστε έναν Διεθνή Φορολογικό Οργανισμό;», *TaxNotesInt'l*, 24, 179.

ΔΝΤ (2005) «Αντιμετωπίζοντας τις συνέπειες των εμπορικών μεταρρυθμίσεων στα έσοδα», Ουάσιγκτον, D.C. : Το Τμήμα Δημοσιονομικών Υποθέσεων του ΔΝΤ, 15 Φεβρουαρίου.

ITD (2005), «Ο φόρος προστιθέμενης αξίας. Εμπειρίες και ζητήματα », βασικό έγγραφο που ετοιμάστηκε για το Διεθνές Συνέδριο Φορολογικού Διαλόγου για τον ΦΠΑ, Ρώμη: 15-16 Μαρτίου.

Jha, R. (2001) «Η πρόκληση της δημοσιονομικής μεταρρύθμισης στην Ινδία», Εργαστήρια ASARC, Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας: Κέντρο έρευνας της Αυστραλίας Νότια Ασία.

Keen, M. (ed.) (2003), Αλλαγή τελωνείων: Προκλήσεις και στρατηγικές για τη μεταρρύθμιση της τελωνειακής διοίκησης, WashingtonDC: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Keen, M. and A. Simone, (2004) «Φορολογική πολιτική στις αναπτυσσόμενες χώρες: Μερικά μαθήματα από τη δεκαετία του 1990 και μερικές προκλήσεις μπροστά», στο Gupta, S., Clements B. and G. Inchauste (Eds.), Βοηθώντας ανάπτυξη χωρών: ο ρόλος της δημοσιονομικής πολιτικής, Ουάσιγκτον, DC: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Keen, M. and Lighthart, J.E. (2002) «Συντονισμός της μείωσης των δασμών και της εγχώριας φορολογικής μεταρρύθμισης», Εφημερίδα Διεθνών Οικονομικών, 56: 489-507.

KPMG (2013) ASEAN Tax Guide, KPMG International, KPMG Asia Pacific Tax Center

Mitra, P. (1992) «Η συντονισμένη μεταρρύθμιση των δασμών και των εγχώριων φόρων», The World Bank Research Observer, 7, 2: July.

Musgrave, R.A. (1969) Fiscal Systems New Haven και London: Yale University Press. ΟΟΣΑ (2001) «Εταιρικά φορολογικά κίνητρα για άμεσες ξένες επενδύσεις», φορολογική πολιτική του ΟΟΣΑ Μελέτες N. 4, Παρίσι: ΟΟΣΑ.

Moosa, Imad. (2002). Foreign Direct Investment Theory, Evidence and Practice. 10.1057/9781403907493.

PWC (2019) A Guide to VAT/GSP in Asia Pacific 2019.

Rajaraman, I. (2004): «Φορολογική αναδιάρθρωση στο διαγωνισμό της εμπορικής μεταρρύθμισης», έγγραφο εργασίας Ν. 07, Νέο Δελχί: Εθνικό Ινστιτούτο Δημοσίων Οικονομικών και Πολιτικής.

Rajaram, A. (1992) «Δασμολογική και φορολογική μεταρρύθμιση. Οι συστάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας ενσωματώνουν στόχους εσόδων και προστασίας; », Έγγραφο Εργασίας Πολιτικής Έρευνας Ν. 1018, Washington, DC: Η Παγκόσμια Τράπεζα, Νοέμβριος.

Sah, (1983) «Πόση αναδιανομή είναι δυνατή μέσω των φόρων επί των εμπορευμάτων;», *Journal of Public Economics*, 20: 89-101.

Sawhney, Aparna & Kumar, Rajiv. (2008). Why SAFTA?.

Steve, S. (1976) *Lezioni di scienza delle finanze*, 6^η έκδοση, Πάδοβα: CEDAM.

Stiglitz J.E. (2000) *Economics of the Public Sector*, 3^η έκδοση, Νέα Υόρκη: W.W. Νόρτον.

Tajika E. (2002) Το δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα στην Ιαπωνία - οι συνέπειες της ταχείας επέκτασης, Washington, D.C. Η Παγκόσμια Τράπεζα.

Tachibanaki T. (1997) Δημόσιες πολιτικές και ιαπωνική οικονομία: αποταμίευση, επενδύσεις, ανεργία, ανισότητα, Λονδίνο: Macmillan.

Tanzi, V. and Zee, H. (2000) «Φορολογική πολιτική για τις αναδυόμενες αγορές: Αναπτυσσόμενες χώρες», *National Tax Journal*, 53, 299-322.

Tanzi, V. (1994) «Φορολογία στις αναπτυσσόμενες χώρες» σε Bernardi, L. and Owens, J. (Eds.), Φορολογικά συστήματα στη Βόρεια Αφρική και ευρωπαϊκές χώρες, Deventer, Kluwer: 1-22.

Tanzi, V. (1999) «Υπάρχει ανάγκη για έναν Παγκόσμιο Φορολογικό Οργανισμό;» στους A. Razin και E. Sadka (Eds.), The Economics of Globalization: Policy Perspective from Public Economics, Cambridge: Cambridge University Press.

Tanzi, V. και P. Shome (1992) «Ο ρόλος της φορολογίας στην ανάπτυξη των χωρών της Ανατολικής Ασίας», στους T. Ito και A. Krueger (Eds.), Η πολιτική οικονομία της φορολογικής μεταρρύθμισης, Σικάγο: Πανεπιστήμιο του Σικάγο Τύπος.

Tongzon, J.L., Khan, H. and Doanh, L. (2004), «Επιλογές για τη διαχείριση των απωλειών εσόδων και άλλων δαπανών προσαρμογής της συμμετοχής CLMV» στην AFTA, ASEAN: Οκτώβριος.

Tyrväinen, T. (1995) «Προσδιορισμός των μισθών μακροπρόθεσμα στην πραγματική αντίσταση των μισθών και της ανεργίας: πολυμεταβλητή ανάλυση των σχέσεων ολοκλήρωσης σε 10 χώρες του ΟΟΣΑ», έγγραφο συζήτησης, Ελσίνκι: Τράπεζα της Φινλανδίας.

Trivellato, P. (1997) «Πίσω από την ιαπωνική πρότυπη εκπαίδευση και μάθηση», έγγραφο συζήτησης N. J-10, Πανεπιστήμιο του Τόκιο: Ινστιτούτο Κοινωνικών Επιστημών.

Whalley, J. (2003) «Φόροι και εμπόριο», Έγγραφο που εκπονήθηκε για το μάθημα της Παγκόσμιας Τράπεζας για πρακτικά θέματα φορολογικής πολιτικής στις αναπτυσσόμενες χώρες: 28 Απριλίου-1 Μαΐου.

Zee, H. (2004) «Παγκόσμιες τάσεις στη φορολογική πολιτική: μια οικονομική προοπτική», Intertax, 32: 352-364.

Mitra, R. (2002). The growth pattern of women-run enterprises: An empirical study in India. *Journal of Developmental Entrepreneurship*, 7(2), 217.

Tachibanaki, S., Imai, H., Mizukami, T., Okada, T., Imamoto, Y., Matsuda, T., ... & Shichida, Y. (1997). Presence of two rhodopsin intermediates responsible for transducin activation. *Biochemistry*, 36(46), 14173-14180.

Chen, Y., Huang, W. H., & Regis, P. J. (2014). Do Asia and Pacific countries compete in corporate tax rates?. *Journal of the Asia Pacific Economy*, 19(1), 25-51.

Suzuki, M. (2014). Corporate effective tax rates in Asian countries. *Japan and the World Economy*, 29, 1-17

